

นครรราชสีมา

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

พื้นที่เป้าหมาย : 2,000 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 200 ราย

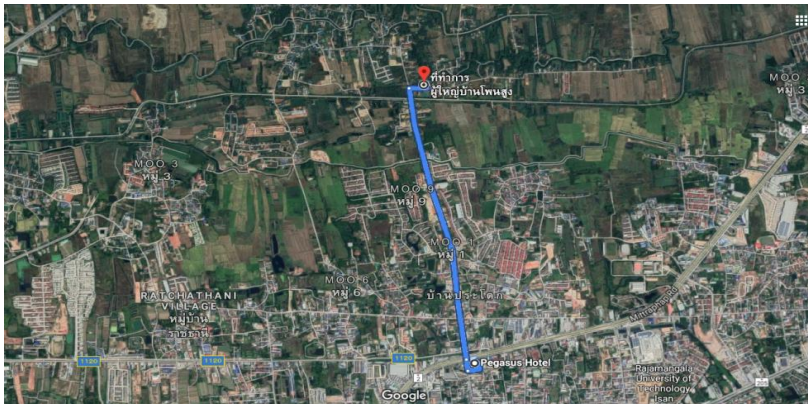
สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 289 หมู่ 4 บ้านโพนสูง ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude = 15.016562 Longitude = 102.100731

X = 188215

Y = 1662203 Zone = 48 P

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้ : จากโรงแรมพิกาชัส ถึงศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลหมื่นไวย ระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายอรุณ ชันโคกสูง อายุ 49 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 289 หมู่ที่ 4 บ้านโพนสูง ตำบลหมื่นไวย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 081-7902368

สถานการณ์ของพื้นที่ : พื้นที่เกษตรถูกลดน้อยลง จากการขยายตัวของสังคมเมือง แต่ก็ยังมีเกษตรกรที่ทำการเกษตร ซึ่งต้องใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และต้องปรับตัวกับระบบนิเวศที่เปลี่ยนไปให้มากขึ้น โดยการให้คุณค่ากับพื้นที่ ที่ยังคงทำการเกษตร พร้อมทั้งสร้างมูลค่าให้กับพื้นที่ ไม่ได้ทำการเกษตรเชิงเดี่ยวแต่ต้องการเน้นความหลากหลาย และเพิ่มเติมการปลูกพืชที่แตกต่างจากการทำนา พร้อมทั้งมีการผลิต และแปรรูปให้ครบวงจรเพื่อสร้างมูลค่าของผลผลิตให้สูงขึ้น

แนวทางการพัฒนา : 1. พัฒนาโดยมุ่งเน้นการลดต้นทุนเป็นหัวใจสำคัญ

2. ชุมชนต้องได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา

3. พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : 1. การปลูกพืชในวงบ่อซีเมนต์

2. การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น แปรรูปเป็นน้ำผลไม้ ก๋วยเตี๋ยวตาก เป็นต้น

การนำไปใช้ประโยชน์ : 1. มีการเรียนรู้ครบวงจร ตั้งแต่ขบวนการผลิตถึงการแปรรูป

2. สร้างคุณค่าและมูลค่าของผลผลิต โดยการแปรรูป

3. หลักคิดการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการทำกิจกรรมด้านการเกษตร

หลักสูตรการเรียนรู้ :

1. ระบบการจัดการการปลูกพืชในวงบ่อซีเมนต์
2. การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
3. การเลี้ยงปศุสัตว์และประมง ได้แก่ สุกร ไก่ และปลา
4. การปลูกผักไร้ดิน (ไฮโดรโปนิคส์)

ฐานการเรียนรู้และแปลงเรียนรู้ :

1. มะนาวในวงบ่อซีเมนต์ โดยใช้ระบบน้ำหยด เป็นวิธีการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย ควบคุม กระตุ้น ให้มีผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ

2. การปลูกหม่อนเพื่อรับประทานผลสด และมีการแปรรูปเป็นน้ำมัลเบอร์รี่

3. การเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่ และการเลี้ยงปลา

5. ฐานปลูกผักไร้ดิน (ไฮโดรโปนิคส์)

เครือข่ายของ ศพก. หลัก :

ในอำเภอเมืองนครราชสีมา มี ศพก.เครือข่าย จำนวน 15 ศูนย์ ตั้งอยู่ในตำบล จำนวน 15 ตำบล ดังภาพประกอบ

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายจิรรัฐ สุวรรณบำรุง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : 089-7160660

ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร บ้านหนองรัง อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : มันสำปะหลัง

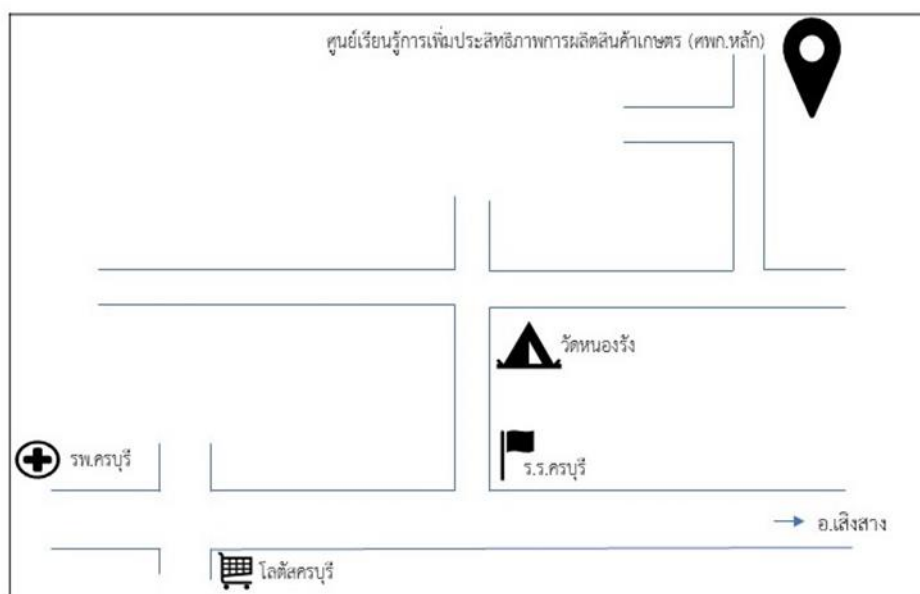
พื้นที่เป้าหมาย : 30 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 30 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 309 หมู่ที่ 2 ตำบลแซะ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : X : 210793 Y : 1612466 zone 48P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายศรัณยพงษ์ แสงวินาวารกุล อายุ 57 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 309 หมู่ที่ 2 ตำบลแซะ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 081-0732507

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่ตำบลแซะ ยังคงทำการเกษตรแบบเดิมๆ โดยเฉพาะการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ซึ่งพบว่าให้ผลผลิตต่ำแต่มีความเสี่ยงสูง แต่เดิมเกษตรกรปลูกพืชไร่จำพวกมันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีการเลี้ยงสัตว์ อาทิ ไก่ไข่ ปลา พืชสมุนไพร แต่ยังคงมีรายได้ต่ำ ต่อมาพบว่าพื้นที่ในอำเภอศรีบุญเรืองมีความเหมาะสมกับการปลูกไม้ผล เกษตรกรจึงขยายผลมาปลูกทุเรียน มะพร้าว ร่วมด้วย

แนวทางการพัฒนา : การลดต้นทุน-เพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง, การผลิตไม้ผลตามมาตรฐาน GAP

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การใช้ระบบสูบน้ำพลังงานสูง (แอร์แวน), การส่งน้ำผ่านมือถือ (lot)

การนำไปใช้ประโยชน์ : เป็นแหล่งเรียนรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่ บริการด้านข้อมูลข่าวสาร เป็นจุดศูนย์กลางในการพบปะของอาสาสมัครเกษตร กับนักส่งเสริมการเกษตรและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ

หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. การพัฒนาคุณภาพผลผลิต

2. การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต

3. การจัดการโรคและศัตรูพืช

- ฐานการเรียนรู้ :**
1. การลดต้นทุน-เพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง ด้วยระบบน้ำแอร์แวง
  2. การผลิตทุเรียนคุณภาพตามมาตรฐาน GAP
  3. การเลี้ยงไก่ไข่
  4. การเลี้ยงปลาน้ำจืด
  5. การทำปุ๋ยหมัก-น้ำหมักชีวภาพ

แปลงเรียนรู้ : การปลูกพืชไร่-ไม้ผล การใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช อาทิ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอร์เรีย แมลงตัวห้ำ ตัวเบียน การทำปุ๋ยหมักไว้ใช้เองในแปลงปลูก การเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังด้วยระบบแอร์แวง การปลูกไม้ผลตามมาตรฐาน GAP

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายจารพัฒน์ ไตรพัฒนจันทร์
เบอร์โทรศัพท์ : 063-3255635

ข้อมูล ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : 97,905 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 6,291 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 43 หมู่ที่ 10 บ้านสระพระ ตำบลท่าลาดขาว อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : latitude 14.679987 longitude 102.146866

X : 192595

Y : 1625370 Zone 48

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายประสิทธิ์ แก้วกุลธร อายุ 62 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 43 หมู่ที่ 10 บ้านสระพระ ตำบลท่าลาดขาว อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 090-2615068

สถานการณ์ของพื้นที่ : สถานการณ์การปลูกข้าวของอำเภอโชคชัยในปัจจุบัน เกษตรกรโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ซึ่งนาในเขตชลประทานนั้นมีการทำนา 2 ครั้งต่อปี และเป็นพื้นที่เหมาะสมต่อการทำนา (s1 และ s2) สภาพปัญหาที่พบคือ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตลดลง และมีต้นทุนการผลิตสูง

แนวทางการพัฒนา : ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิตและแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เลี้ยงโคขุน

การนำไปใช้ประโยชน์ : นำมูลสัตว์มาปรับปรุงบำรุงดิน

หลักสูตรการเรียนรู้ :

1. เลี้ยงหมูหลุม
2. น้ำหมักชีวภาพสูตรต่างๆ
3. แปรรูปผลิตภัณฑ์(सानตะกั้ว กระยาสารท แปรรูปข้าว)
4. การเลี้ยงโคแบบครบวงจร
5. การลดต้นทุนเพิ่มผลผลิตในนาข้าว
6. การเลี้ยงสัตว์น้ำ

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. การเลี้ยงหมูหลุม โดยใช้สิ่งที่หาง่ายในท้องถิ่น ทำให้ลดค่าใช้จ่าย ซึ่งผลพลอยได้จากการเลี้ยงหมูคือมูลสัตว์ ที่นำมาใช้ในนาข้าวปรับปรุงบำรุงดิน เป็นการลดต้นทุนการผลิต

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. การแปรรูปผลผลิตข้าว (โรงสีข้าว)

กิจกรรมการสีแปรรูปข้าวเปลือก ซึ่งทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มแล้ว ยังจะได้แกลบ รำ และปลายข้าวมาไว้ใช้สำหรับเลี้ยงหมูหลุม

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. เต้าเผาถ่านน้ำส้มควันไม้ น้ำส้มควันไม้มีสารประกอบต่างๆ มากมาย

เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จะมีคุณสมบัติเป็นสารปรับปรุงดิน

ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ตลอดจนจมนเร่งการเจริญเติบโตของพืช ทั้งยังเป็นการนำเศษไม้ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อีกทางหนึ่ง

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. น้ำหมักชีวภาพสูตรต่างๆ ใช้ผสมอาหารเลี้ยงหมูหลุม และใช้ดับกลิ่นมูลในหลุมหมู แล้วนำไปใช้ย่อยสลายฟางก่อนไถกลบในช่วงเตรียมดินปลูกข้าว

ฐานการเรียนรู้ที่ 5. การเลี้ยงโค เป็นการนำเอาวัสดุทางการเกษตรมาเป็นอาหารเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร มูลสัตว์นำมาเป็นแก๊สชีวภาพ เป็นปุ๋ยในไร่นา ลดค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมี และช่วยคั้น

ฐานการเรียนรู้ที่ 6. การเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นการนำเศษพืช เศษอาหารมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นำมาบรีโภาคในครัวเรือน เหลื่อนำไปขายทำให้เพิ่มรายได้ในครัวเรือน และเป็นสถานที่พักผ่อน

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 11 ศูนย์

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายสะวิก เงินโคกกรวด นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : 093-3192040

ข้อมูล ณ วันที่ 30 มกราคม 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : 1,000 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 100 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านหนองบัวสะอาด หมู่ที่ 1 ตำบลหนองบัวสะอาด อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 15.5818342 Longitude 102.3602385

X : 216576

Y : 1724445 zone 48P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายบุญเลิศ ประสิทธิ์นอก อายุ 70 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 25 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองบัวสะอาด อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 080-5513629

สถานการณ์ของพื้นที่ : การประกอบอาชีพการเกษตรของนายบุญเลิศ ประสิทธิ์นอก เดิมเคยปลูกข้าวชนิดเดียว ซึ่งทำมาเป็นเวลานาน พื้นที่ประสบปัญหาความแห้งแล้ง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ลดน้อยลงทุกปี มีปริมาณเกลือในดินเพิ่มขึ้นทำให้ผลผลิตข้าวลดลงเรื่อยๆ ทุกปี บางปีประสบปัญหาภัยแล้งทำให้การปลูกพืชเชิงเดี่ยวไม่ประสบผลสำเร็จ

แนวทางการพัฒนา : - เพิ่มผลผลิตข้าว ผลผลิตของเกษตรกรอยู่ที่ 450 กก./ไร่ โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ 550 กก./ไร่

- การทำการเกษตรแบบผสมผสานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- การพัฒนาศักยภาพกลุ่มมาแปลงใหญ่โดยการปรับปรุงบำรุงดิน และลดการเผา

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

การนำไปใช้ประโยชน์ : การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยการทำการเกษตรแบบผสมผสาน การทำเกษตรอินทรีย์

การปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ การปรับปรุงบำรุงดินและการบริหารจัดการน้ำ

หลักสูตรการเรียนรู้ :

1. หลักสูตรหลัก ได้แก่ การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต บัญชีครัวเรือน
2. หลักสูตรบังคับ ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรผสมผสาน
3. หลักสูตรเสริม เช่น การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน การผลิตสารชีวภัณฑ์

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. ฐานการจัดการเมล็ดพันธุ์

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. ฐานอารักขาพืช

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. ฐานปรับปรุงดิน

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. ฐานเครื่องจักรกลเกษตร

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 19 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายอดิศร บุญกลาง

เบอร์โทรศัพท์ : 094-5306574

ข้อมูล ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : 20 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 20 ราย

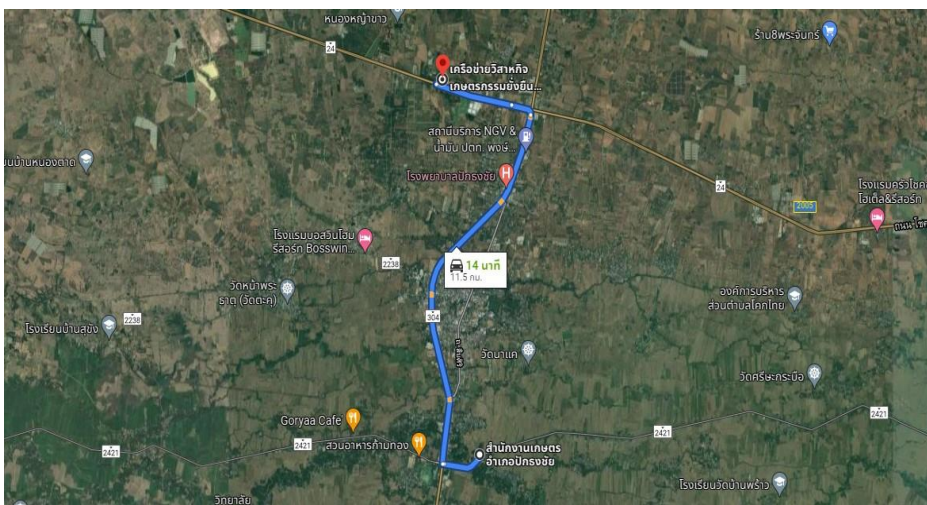
สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 14 หมู่ที่ 1 ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 14.764745 Longitude 102.019179

X : 179065

Y : 1634435 zone 48P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายศักดิ์ศรี ล้อมไธสง อายุ 66 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 157 หมู่ที่ 14 ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 081-9679277

สถานการณ์ของพื้นที่ : ปลูกพืชตามฤดูกาลและความเหมาะสมของพื้นที่ เลือกพื้นที่ที่เหมาะสมกับชนิดพืชตามช่วงเวลาปลูก การเตรียมแปลงปลูกพืช การเตรียมเมล็ดพันธุ์ การปลูก การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยว ตลอดถึงการเก็บรักษาผลผลิต ปลูกพืชสลับหมุนเวียนกันไปตามฤดูกาลผลิตและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการผลิต ได้แก่ ดิน น้ำ อากาศ อุณหภูมิ ความชื้น ช่วงแสง และสอดคล้องกับแรงงานและเครื่องจักรกลการเกษตรที่มี

แนวทางการพัฒนา : สามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงถ่ายทอดความรู้และวิชาการด้านการเกษตรสาขาต่าง ๆ ทั้งที่ถนัดตามความสามารถ คือ ข้าวอินทรีย์ และครบทั้งผลิต พืช สัตว์ ประมง ในการส่งเสริมการเกษตรด้านสิ่งแวดล้อม เน้นอินทรีย์และธรรมชาติ และการตลาดออนไลน์ เข้าร่วมงานกิจกรรมต่าง ๆ ของภาคเกษตรด้วยดี และโดดเด่น เช่น งานฟิวเจอร์หรืองานถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตด้านการเกษตรของอำเภอปรางค์ชัย และเป็นวิทยากร เป็นประธานการประชุม การอบรม การสัมมนา การดูงาน ของอำเภอปรางค์ชัย

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : พลังงานเพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืน

การนำไปใช้ประโยชน์ : เวทีแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตรระดับผู้นำ การถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร

หลักสูตรการเรียนรู้ : การผลิตพืช การผลิตสัตว์ การผลิตประมง เศรษฐกิจพอเพียง การปรับปรุงบำรุงดิน ระบบน้ำเพื่อการเกษตร การทำปุ๋ยหมักต่าง ๆ การแปรรูป บรรจุก้อน การตลาด บัญชีครัวเรือน

ฐานการเรียนรู้ : 1. พลังงานแสงอาทิตย์

2. โรงสีพืชมูลนิธิ
3. บ่อเลี้ยงปลา
4. แหนแดงเลี้ยงสัตว์
5. ไข่ไก่อารมณ์ดี
6. เบ็ดไข่อินทรีย์
7. คอกแม่พันธุ์สุกร
8. ปักธงชัยแคนเนล
9. ปุ๋ยหมักชีวภาพ
10. เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์
11. นาข้าวอินทรีย์
12. พืชทดแทนนาข้าว

แปลงเรียนรู้ : แปลงข้าว แปลงกล้วย แปลงผักทอง

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : เครือข่ายตำบลตูม เครือข่ายตำบลสะแกกราช เครือข่ายตำบลตะคุ เครือข่ายตำบลบ่อปลาทอง
เครือข่ายตำบลเมืองปัก เครือข่ายตำบลลำนางแก้ว เครือข่ายตำบลภูหลวง และเครือข่ายตำบลอื่น ๆ

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวมานิดา เตื้อกระโทก นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : 090-9524443

ข้อมูล ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : มันสำปะหลัง

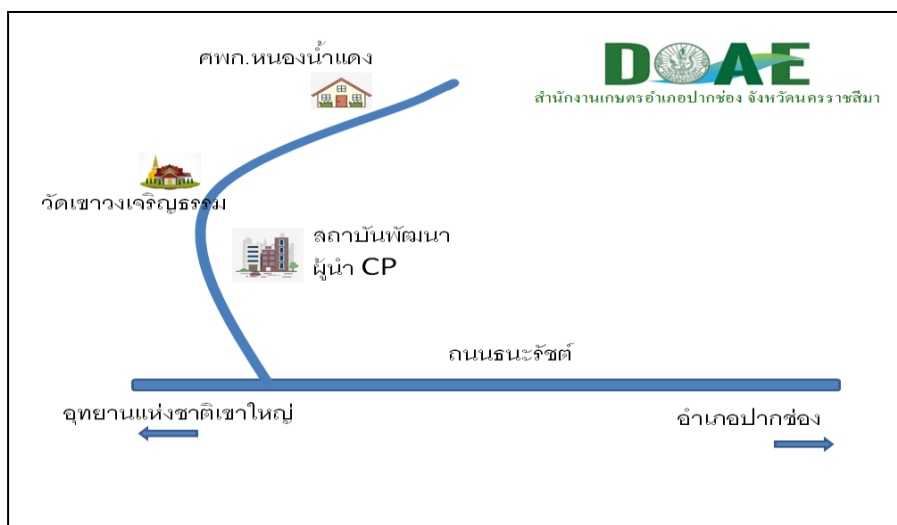
พื้นที่เป้าหมาย : 1,900 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 125 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 28/1 หมู่ที่ 5 ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : X : 753695 Y : 1611837 zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายประจวบ คุ่มทรัพย์ อายุ 55 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 28/1 หมู่ที่ 5 ตำบลหนองน้ำแดง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 083-3743015

แนวทางการพัฒนา :

1. ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิต โดยเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ และใช้อินทรีย์วัตถุในการปรับปรุงดินเพื่อลดต้นทุน รวมถึงระบบการจัดการที่ดี เช่น การเตรียมดิน การจัดการวัชพืช การปลูก การเก็บเกี่ยวผลผลิตในห้วงเวลาที่เหมาะสม
2. ปรับเปลี่ยนแนวทางการเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาทำการเกษตรแบบผสมผสานมีการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ปลูกพืชสมุนไพร รวมทั้งเลี้ยงสัตว์ร่วมด้วย

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การทดสอบพันธุ์มันสำปะหลังที่เหมาะสมกับพื้นที่ การปลูกพืชผสมผสาน และการแปรรูปสินค้า

การนำไปใช้ประโยชน์ :

1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง สามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต ลดปัญหาการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช
2. การปลูกพืชแบบผสมผสาน สร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือน

หลักสูตรการเรียนรู้ :

1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง
2. การประกอบอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
3. การลดต้นทุนการผลิตโดยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์
4. อาชีพเสริมเพิ่มรายได้ การแปรรูปผลผลิต

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. การเลี้ยงปลาตก

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. การทำการเกษตรแบบผสมผสาน

ฐานการเรียนรู้ที่ 5. การแปรรูปผลิตภัณฑ์

ฐานการเรียนรู้ที่ 6. การผลิตมันสำปะหลัง

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 11 ศูนย์

1. ศพก.เครือข่าย ต.คลองม่วง การผลิตไม้ผล
2. ศพก.เครือข่าย ต.ปากช่อง เกษตรผสมผสาน
3. ศพก.เครือข่าย ต.หนองสาหร่าย การผลิตปุ๋ยอินทรีย์
4. ศพก.เครือข่าย ต.หมูสี การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ (ศคปช.)
5. ศจช.บ้านหลักเขต ม.18 ต.หนองสาหร่าย
6. ศจช.ตำบลพญาเย็น ม.2 ต.พญาเย็น
7. ศพก.เกษตรทฤษฎีใหม่ตำบลขนงพระ
8. ศพก.เศรษฐกิจพอเพียงตำบลกลางดง
9. ศพก.การผลิตมะม่วงเพื่อการค้า ต.วังกะทะ
10. ศพก.เกษตรผสมผสาน ต.หมูสี
11. ศพก.การทำเกษตรอินทรีย์ตำบลปากช่อง

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวกาญจนา ลิ้มปัดดีกุล

เบอร์โทรศัพท์ : 065-2407387

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2565

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : 5,000 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 1,000 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านโนนกระสัง หมู่ที่ 6 ตำบลกระเบื้องใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

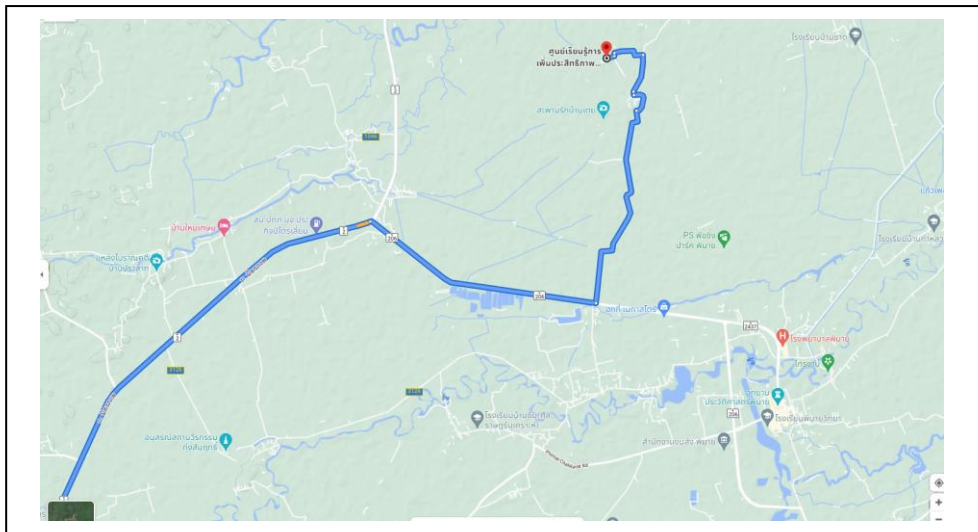
พิกัด : Latitude 15.28655672 Longitude 102.46018521

X : 227245

Y : 1691610

zone 48P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางนรินทร์ เทียงสันเทียะ

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 47 หมู่ที่ 6 บ้านโนนกระสัง ตำบลกระเบื้องใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 084-4108065

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอพิมาย มีพื้นที่ทำนา 312,600 ไร่ คิดเป็น 85% ของพื้นที่ทำการเกษตรอาศัยน้ำฝน 50% ของพื้นที่ในเขตชลประทาน 50% ปลูกข้าวหอมมะลิ 90% ของพื้นที่ราบลุ่ม ชุดดินทุ่งสัมฤทธิ์และทุ่งกุลาร้องไห้ ความเหมาะสมของดิน S2

แนวทางการพัฒนา :

1. ปรับปรุงบำรุงดิน (ไถกลบตอซัง, พืชปุ๋ยสด, ใช้ปุ๋ยอินทรีย์เป็นหลัก)
2. เปลี่ยนจากหว่านเป็นหยอด เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต
3. เพิ่มขีดความสามารถการบริหารงานกลุ่มในการบริหารพื้นที่ปัจจัยการผลิต และเครื่องจักรกลการเกษตร
4. ใช้ข้าวพันธุ์ดีป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้สารชีวภัณฑ์ ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
5. พัฒนาองค์ความรู้ให้เกษตรกรเป็น Smart Farmer

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การผลิตข้าวตามมาตรฐาน GAP อินทรีย์

การนำไปใช้ประโยชน์ : สามารถผลิตข้าวที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP และมาตรฐานข้าวอินทรีย์

หลักสูตรการเรียนรู้ : การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว การผลิตข้าวคุณภาพ

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. การจัดทำบัญชีครัวเรือน

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. การเรียนการผลิตข้าวคุณภาพดี

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. การแปรรูปผลผลิตข้าว

ฐานการเรียนรู้ที่ 5. ด้านการประมง

ฐานการเรียนรู้ที่ 6. ด้านเครื่องจักรกลการเกษตร

ฐานการเรียนรู้ที่ 7. ด้านดินและปุ๋ย

ฐานการเรียนรู้ที่ 8. ด้านการปศุสัตว์

ฐานการเรียนรู้ที่ 9. ด้านการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว

แปลงเรียนรู้ :

1) ลดต้นทุนการผลิตโดย

- ใช้เครื่องจักรกลโดยใช้เครื่องหยอด 8 แถว
- ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- ใช้สารชีวภัณฑ์แทนสารเคมี

2) เพิ่มผลผลิต

- การไถกลบตอซัง
- ใช้ปุ๋ยมูลสัตว์และน้ำหมักชีวภาพ
- ใช้ปุ๋ยพืชสดพืชตระกูลถั่ว

เครือข่ายของ ศพก. หลีก : จำนวน 18 ศูนย์

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวเกษศริน รอดศรี ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : 062-2011259

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

พื้นที่เป้าหมาย : 10 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 100 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 250 หมู่ที่ 10 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

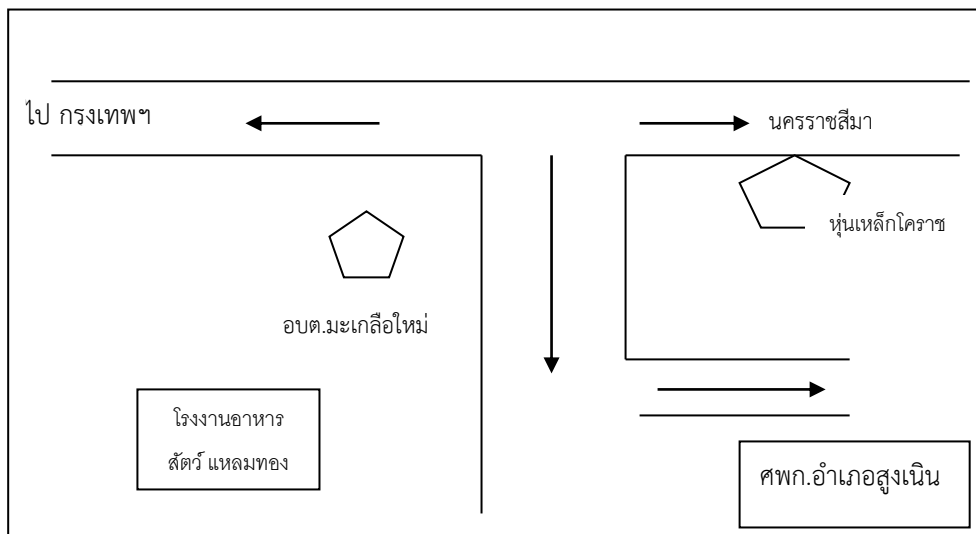
พิกัด : Latitude 14.8671505 Longitude 101.7652092

X : 797841

Y : 1645193

zone 47P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายชนิด จงสูงเนิน อายุ 75 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 250 หมู่ที่ 1 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 083-6394420

สถานการณ์ของพื้นที่ : สภาพพื้นที่ของบ้านริมคลองพัฒนา ตำบลมะเกลือใหม่ มีสภาพแห้งแล้ง ขาดน้ำทำให้เกษตรกรไม่ได้ผลผลิตข้าวอย่างที่ควรจะเป็น และพื้นที่ปลูกข้าวของบ้านนี้อยู่ในพื้นที่ S3 ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าว จึงทำให้เกษตรกรบางส่วนหันมาทำไร่นาสวนผสมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเอง

แนวทางการพัฒนา : ดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดต้นทุนการผลิต

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : 1. เศรษฐกิจพอเพียง

2. การใช้พลังงานแสงอาทิตย์

การนำไปใช้ประโยชน์ : เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมจากศูนย์เรียนรู้สามารถนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่เกษตรกรต้นแบบปฏิบัติไปในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถลดต้นทุนการผลิตและมีสร้างรายได้เพิ่มเติมแก่ครัวเรือนของเกษตรกรเอง

หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. การลดต้นทุนการผลิต

2. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

3. เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรผสมผสาน

4. การบริหารจัดการกลุ่ม

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. การผลิตข้าวคุณภาพดีโดยการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต การคัดพันธุ์ข้าว การปรับเปลี่ยนวิธีการปลูกข้าวและการกำหนดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวให้เหมาะสม

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. การทำบัญชีครัวเรือนเพื่อให้เกษตรกรรู้ต้นทุนการผลิต และสามารถลดต้นทุนการผลิตได้

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. การปลูกพืชผสมผสานเพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงในการผลิตพืชเชิงเดี่ยว

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนเพื่อเกษตรกรได้ลดต้นทุนการผลิตและใช้ปุ๋ยเคมีได้อย่างถูกต้อง ได้แก่ การเฝ้าติดตามค่าความเป็นพิษ การใช้น้ำหมักชีวภาพ และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินฐานการเรียนรู้ที่ 5 ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เพื่อให้เกษตรกรใช้สารชีวภัณฑ์แทนการใช้สารเคมี

แปลงเรียนรู้ : การผลิตผักหวานป่า

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : 1. ศพก. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านทรัพย์เจริญ บ้านทุ่งสะแบง หมู่ 4 ตำบลมะเกลือใหม่
2. ศพก. แปลงใหญ่ไม้ดอกตำบลมะเกลือใหม่

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวจุฑารัตน์ สิงห์หา นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : -

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ.2565

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : 244,047 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 13,907 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 55/2 หมู่ที่ 2 ตำบลลาดไทร อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 15.516902 Longitude 102.787658

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางอติตยา คำสิงห์นอก อายุ 52 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 55/2 หมู่ที่ 2 ตำบลลาดไทร อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 084-8256596

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอประทายเป็นหนึ่งใน 32 อำเภอของจังหวัดนครราชสีมา มี 13 ตำบล 151 หมู่บ้าน เกษตรกร 19,100 ครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตร ทั้งหมด 306,338 ไร่ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม เหมาะในการทำนา ดินเป็นดินเค็มเล็กน้อยเหมาะในการปลูกข้าวหอมมะลิ เกษตรกรภายในอำเภอประทาย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ซึ่งเป็นนาในเขตอาศัยน้ำฝนและมีบางตำบลที่อาศัยน้ำจากลำสะเทต, ลำแอก และแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา เกษตรกรจะเริ่มลงมือทำนาตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยทำแบบ วิธีหว่านสำรวย (หว่านข้าวแห้ง) เกษตรกรส่วนใหญ่จะเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง ทำให้เกิดการปนข้าวที่ไม่ได้คุณภาพ เกษตรกรจะใช้เมล็ดพันธุ์อัตรา 25-30 กก./ไร่ มีความเสี่ยงในเรื่องของภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม, ฝนแล้ง) พึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอก (ปุ๋ย, ยาเคมี ฯลฯ) ข้าวหอมมะลิที่ผลิตได้ไม่มีคุณภาพตามมาตรฐานมีข้าว อื่นปน เนื่องจากไม่มีการเปลี่ยนพันธุ์ข้าว เกษตรกรมักจะไม่มีการรวมกลุ่มการผลิตทำให้ขาดความรู้และขาดเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิต

แนวทางการพัฒนา : 1. การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตข้าวหอมมะลิต่อไร่โดยการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยอินทรีย์

2. ทำแปลงผลิตและขยายพันธุ์ข้าวเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ใช้ในชุมชน

3. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงานเพื่อลดต้นทุนการผลิต

ของเทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การใช้น้ำหมักมูลสุกรเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวหอมมะลิ

การนำไปใช้ประโยชน์ : การบริหารจัดการพื้นที่ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่

- หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. การปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวหอมมะลิ
 2. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนและการใช้เมล็ดพันธุ์ดีที่เหมาะสม
 3. การปลูกข้าวหอมมะลิตามมาตรฐาน GAP เพื่อการแข่งขันและการส่งออก
 4. การรวมกลุ่มการสร้างเครือข่ายการปลูกข้าวหอมมะลิ

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. ฐานการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้ไ้ในนาข้าวเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตข้าว

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. ฐานการทำน้ำหมักมูลสุกรเพื่อเพิ่มผลผลิต

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 : ฐานการปรับปรุงคุณภาพการผลิตและวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 16 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวปิยะมาภรณ์ จันนอมอม

เบอร์โทรศัพท์ : 065-2407236

ข้อมูล ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

พื้นที่เป้าหมาย : 200,000 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 11,000 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านหูล่งประดู่พัฒนา หมู่ที่ 11 ตำบลหูล่งประดู่ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 15.0410431670 Longitude 102.569948747

X : 238733

Y : 1664304

ZONE 48 P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสุบรร อันทินทา อายุ 65 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 152 บ้านหูล่งประดู่พัฒนา หมู่ที่ 11 ตำบลหูล่งประดู่ อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 086-2540322

แนวทางการพัฒนา : ลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้สารเคมีเกษตร เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ในพื้นที่ไม่เหมาะสมมีความเสี่ยงควรเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นที่เหมาะสมกับพื้นที่

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เน้นลดต้นทุน (เน้นลดต้นทุน/เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต/พัฒนาคุณภาพสินค้า/อื่นๆ)

การนำไปใช้ประโยชน์ : ให้เกษตรกรเรียนรู้การลดต้นทุนการผลิตพืชอย่างมีประสิทธิภาพ

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. ฐานเรียนรู้เรื่องการลดต้นทุนการผลิตข้าว

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. ฐานเรียนรู้เรื่องดินและปุ๋ย

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. ฐานเรียนรู้เรื่องการผลิตมันสำปะหลัง

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. ฐานเรียนรู้เรื่องการทำน้ำหมักจากนม

ฐานการเรียนรู้ที่ 5. ฐานเรียนรู้เรื่องปศุสัตว์ (โคเนื้อ)

ฐานการเรียนรู้ที่ 6. ฐานเรียนรู้เรื่องหมูดำชีวภาพ

ฐานการเรียนรู้ที่ 7. ฐานเรียนรู้ด้านบัญชีและการลดต้นทุนการผลิตอื่น ๆ

แปลงเรียนรู้ : การลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายนิติ จันขุน ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
เบอร์โทรศัพท์ : 093-3192051

ข้อมูล ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : มันสำปะหลัง

พื้นที่เป้าหมาย : 20,000 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 1,800 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 94/4 หมู่ที่ 7 ตำบลพันดุง อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 15.04844269 Longitude 101.94711646

X : 816887

Y : 1665883

zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายพงศกร ดอกสันเทียะ อายุ 65 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 94/4 หมู่ที่ 7 ตำบลพันดุง อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 084-2764106

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอขามทะเลสอ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง 32,432 ไร่ มีความเหมาะสมสมปานกลาง (S2) ดินร่วนปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ตลอดปี การเกษตรต้องอาศัยน้ำฝน เพียงอย่างเดียว ต้นทุนการผลิตสูง เกษตรกรควรศึกษา ปรับแนวคิดและเปลี่ยนวิธีการเกษตร เน้นการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อให้อยู่ในรูปแบบของเกษตรกรรมยั่งยืนมากขึ้น และควร ศึกษาชนิดพันธุ์มันสำปะหลังที่เหมาะสมกับพื้นที่และให้ผลผลิตสูง และแนวทางการลดต้นทุนการผลิต

แนวทางการพัฒนา : 1. ส่งเสริมการลดต้นทุนมันสำปะหลัง และการเพิ่มผลผลิต ด้วยการใช้หมักมูลสุกร

2. ส่งเสริมการทำแปลงพันธุ์ทนทานและปลอดโรคใบด่างมันสำปะหลัง

3. ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน การหว่านปุ๋ยคอก การปลูกพืชหมุนเวียน

4. ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : 1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

2. ระบบน้ำหยด

การนำไปใช้ประโยชน์ : การนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีนวัตกรรมไปปรับใช้ในพื้นที่

หลักสูตรการเรียนรู้ :

1. หลักสูตรหลัก ได้แก่ การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต บัญชีครัวเรือน
2. หลักสูตรบังคับ ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรผสมผสาน
3. หลักสูตรเสริม เช่น การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน การผลิตสารชีวภัณฑ์

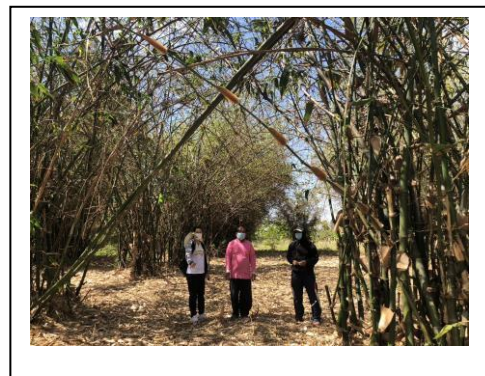
ฐานการเรียนรู้ : 1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

ฐานการเรียนรู้ : 2. การปรับปรุงบำรุงดินและการผลิตปุ๋ย (การลดต้นทุน)

ฐานการเรียนรู้ : 3. การปุ๋ยสัตว์ (การเลี้ยงไก่ไข่, การเลี้ยงโคเนื้อ)

ฐานการเรียนรู้ : 4. เกษตรผสมผสาน /สวนป่าเศรษฐกิจ

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 8 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวปภาดา เผ่าเพ็ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : 065-2402697

ข้อมูล ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : มันสำปะหลัง

พื้นที่เป้าหมาย : 500 ไร่

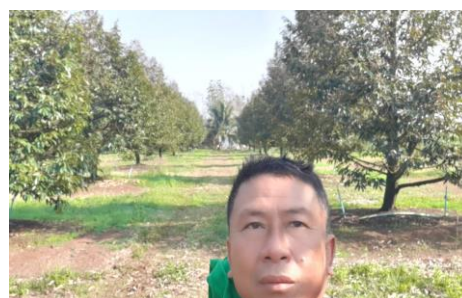
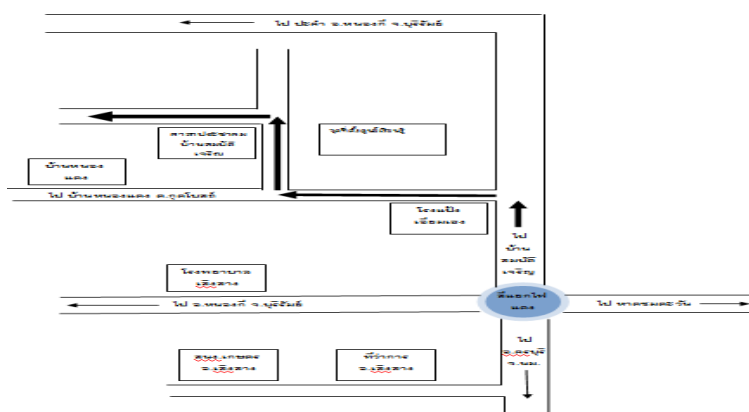
เกษตรกรเป้าหมาย : 40 ราย

สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ 6 ตำบลกุดโบสถ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 14.468711 Longitude 102.55227

X : 233242 Y : 1601014 zone 48

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสมศักดิ์ ป้องปัญญาจิตร อายุ 53 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 40 หมู่ที่ 6 ตำบลกุดโบสถ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 081-2827482

สถานการณ์ของพื้นที่ : การประกอบอาชีพการเกษตรของนายสมศักดิ์ ป้องปัญญาจิตร เดิมเคยปลูกมันสำปะหลังชนิดเดียว ซึ่งทำมาเป็นเวลานาน พื้นที่ประสบปัญหาโรคระบาดไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง ทำให้ผลผลิตมันสำปะหลังลดลงเรื่อยๆ ทุกปี บางปีประสบปัญหาภัยแล้งทำให้การปลูกพืชเชิงเดี่ยวไม่ประสบผลสำเร็จ

แนวทางการพัฒนา : - คัดเลือกท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่ไม่เกิดโรคใบด่าง และสำรวจแปลงสม่ำเสมอ

- จัดทำแปลงพันธุ์มันสำปะหลัง

- การปรับเปลี่ยนปลูกพืชที่มีมูลค่าสูง เช่น ทูเรียน

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การจัดการน้ำ การใช้พลังงานทดแทน

การนำไปใช้ประโยชน์ : การเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยการทำเกษตรแบบผสมผสาน การปราบศัตรูพืชทางชีวภาพ การปรับปรุงบำรุงดินและการบริหารจัดการน้ำ

หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. หลักสูตรหลัก ได้แก่ การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต บัญชีครัวเรือน

2. หลักสูตรบังคับ ได้แก่ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรผสมผสาน

3. หลักสูตรเสริม เช่น การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน การผลิตสารชีวภัณฑ์

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. ฐานการจัดการท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. ฐานการจัดการน้ำ

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. การปรับเปลี่ยนพีชมูลค่าสูง

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 15 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายประสงค์ เต็มกระโทก นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : 081-9767241

ข้อมูล ณ วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : 43,191 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 3,250 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 36 หมู่ที่ 2 ตำบลช่อระกา อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

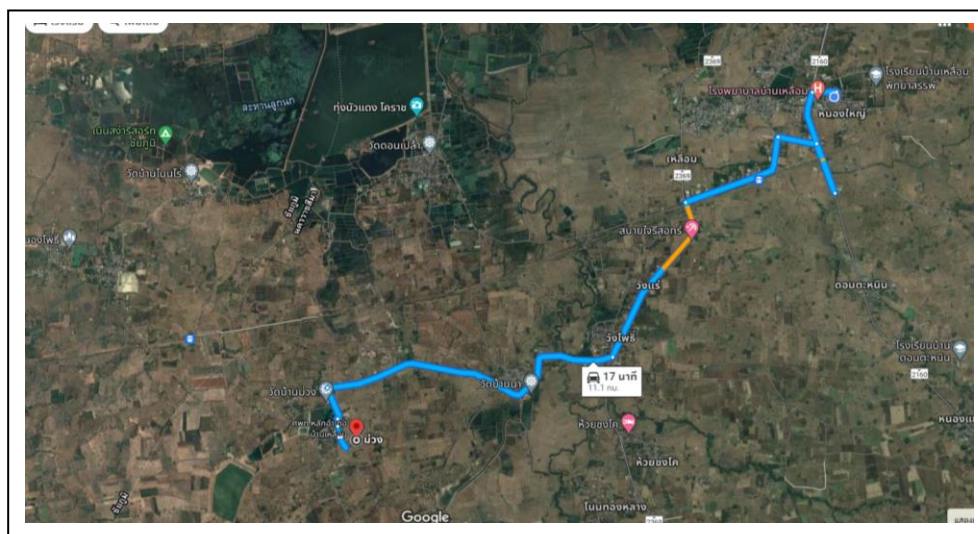
พิกัด : Latitude : 15.572094 Longitude : 102.074755

X : 186252

Y : 1723736

zone : 48P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายบุญช่วย ทองบ่อ อายุ 53 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 36 หมู่ที่ 2 ตำบลช่อระกา อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 080-7989857

สถานการณ์ของพื้นที่ : ตำบลช่อระกา อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าว อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และพืชผักต่างๆ สินค้าเกษตรหลักมีการจำหน่ายในท้องถิ่น และส่งโรงงานแปรรูปในพื้นที่ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตต่ำแต่มีความเสี่ยงสูง โดยเฉพาะพืชที่มีความเสี่ยงจากการมีอุปทานส่วนเกินในตลาดสูง

แนวทางการพัฒนา : ปรับเปลี่ยนพื้นที่มาทำการเกษตรแบบผสมผสาน มีการปลูกพืชไร่ ไม้ผล และเลี้ยงสัตว์ร่วมด้วย สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเป็นอย่างดี และสามารถลดความเสี่ยงจากปัญหาราคาตกต่ำของผลผลิตที่ล้นตลาด

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : 1. การผลิตข้าวอินทรีย์

2. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพ

3. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยหมัก

4. การลดต้นทุนและการเพิ่มมูลค่าผลผลิตข้าว

5. การเลี้ยงโค

6. การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าข้าว

7. เกษตรผสมผสาน

การนำไปใช้ประโยชน์ : นำเทคโนโลยีในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปประยุกต์กับการทำการเกษตรในพืชอื่น

หลักสูตรการเรียนรู้ :

1. การลดต้นทุน
2. การเพิ่มผลผลิต
3. การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่า
4. การจัดทำบัญชีครัวเรือน

ฐานการเรียนรู้ :

1. ฐานเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
2. ฐานเรียนรู้การจัดการดินและปุ๋ยในนาข้าว
3. ฐานเรียนรู้การจัดการโรคและแมลงในนาข้าว
4. ฐานเรียนรู้การเก็บเกี่ยวและรักษาคุณภาพข้าว
5. ฐานเรียนรู้การตลาดและการจัดทำบัญชีครัวเรือน
6. ฐานเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์เพื่อลดต้นทุน
7. ฐานเรียนรู้การเลี้ยงปลาเพื่อลดต้นทุน

แปลงเรียนรู้ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลักอำเภอบ้านเหลื่อม บ้านเลขที่ 36 หมู่ที่ 2 ตำบลช่อระกา อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา และที่ตั้งแปลงข้าวอินทรีย์ หมู่ที่ 2 ตำบลช่อระกา อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 6 ศูนย์

1. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านเศรษฐกิจพอเพียง หมู่ที่ 2 ตำบลช่อระกา
2. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านดินปุ๋ยชุมชน หมู่ที่ 2 ตำบลช่อระกา
3. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านไร่นาสวนผสม หมู่ที่ 2 ตำบลช่อระกา
4. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้านทฤษฎีใหม่ หมู่ที่ 2 ตำบลช่อระกา
5. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้าน IPM / ศจช. หมู่ที่ 6 ตำบลช่อระกา
6. กลุ่มแปลงใหญ่ข้าวจังหวัดช่อระกา อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายฐณวัฒน์ มังคะเศรณี

เบอร์โทรศัพท์ : 096-0797989

ข้อมูล ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลลุงเขว้า อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ 4 บ้านหนองพยอม ตำบลลุงเขว้า อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 14.817608 Longitude 102.334077

X : 213162

Y : 1639701

Zone 48P

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายประยูร เกล็ดงูเหลือม

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 25 หมู่ที่ 4 บ้านหนองพยอม ตำบลลุงเขว้า อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 087-8699332

สถานการณ์ของพื้นที่ : ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมการผลิตด้านการเกษตรและเพิ่มพูนความรู้และศักยภาพการผลิตของเกษตรกร

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การเกษตรและวิถีชีวิตเกษตรกรไทยสู่เศรษฐกิจที่ยั่งยืน

หลักสูตรเรียนรู้ : 1. เศรษฐกิจพอเพียง 2. ปศุสัตว์ 3. ข้าว 4. โรคและแมลง

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. เศรษฐกิจพอเพียง การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เกษตรครบวงจร เกษตรผสมผสาน ความหลากหลายทาง

ชีวภาพสมดุล

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. ปศุสัตว์ เน้นกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียง การเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย ได้แก่

- 1) เลี้ยงหมู
- 2) ไก่พันธุ์ไข่
- 3) ปลากินพืช

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. การผลิตข้าวนาปี เพิ่มรายได้ลดรายจ่าย ได้แก่ การจัดการ

- 1) เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี
- 2) การตัดพันธุ์ข้าวปน

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. การอารักขาพืช ควบคุมแมลงโรคศัตรูพืช ได้แก่

- 1) การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา
- 2) การผลิตเชื้อราบิวเวอร์เรีย
- 3) การผลิตจุลินทรีย์หน่อกล้วย
- 4) การใช้น้ำหมักชีวภาพ

แปลงเรียนรู้ : แหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงาน

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวจิราพร แซ่ต่าง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : 087-9598842

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ข้าว

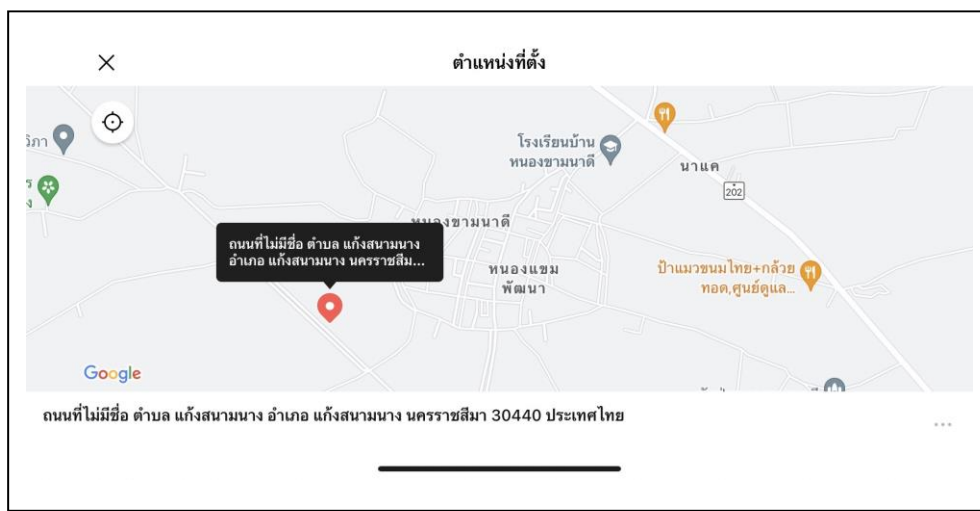
พื้นที่เป้าหมาย : 4,800 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 472 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 259 หมู่ที่ 10 ตำบลแก้งสนามนาง อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : X : 210641.7061 Y : 1737808.65 zone : 48

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางสุณิสา วงษ์ชาติ อายุ 57 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 259 หมู่ที่ 10 ตำบลแก้งสนามนาง อำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 084-7042964

สถานการณ์ของพื้นที่ : สำหรับอาชีพทำนาในพื้นที่อำเภอแก้งสนามนาง ส่วนใหญ่ชาวนาจะทำนาโดยใช้พันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 เป็นพันธุ์ข้าวหลัก เนื่องจากนิยมบริโภคและปลูกได้ผลผลิตดี ราคาที่สูงกว่าข้าวพันธุ์อื่นๆ แต่มักประสบปัญหาเรื่องของดินเนื่องจากดินส่วนใหญ่เป็นดินทรายและเค็ม ปลูกพืชไม่ค่อยได้ผล ผลผลิตข้าวที่ได้มากบ้างน้อยบ้างแล้วแต่ปริมาณน้ำฝนในแต่ละปี หากปีใดฝนแล้งหรือฝนทิ้งช่วงก็จะทำให้ได้ข้าวน้อยหรือแทบไม่ได้เก็บเกี่ยว บางปีข้าวที่เก็บเกี่ยวมีโรคและแมลงรบกวนก็ยิ่งทำให้ได้ข้าวที่ไม่มีคุณภาพ

แนวทางการพัฒนา : เจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรอำเภอแก้งสนามนาง ได้เข้ามาให้คำแนะนำและชักชวนให้เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยการจัดตั้งกลุ่มนาแปลงใหญ่ขึ้นภายใต้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตั้งแต่ ปี 2560 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน เพื่อลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพผลผลิต การเชื่อมโยงการตลาดและการบริหารจัดการปัจจัยการผลิตในรูปแบบกลุ่ม รวมทั้งการจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อแลกเปลี่ยนรู้กับสมาชิกในกลุ่ม

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อลดต้นทุน ควบคุมกับการปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่แปลงนาของตนเอง โดยเริ่มจากการปรับปรุงบำรุงดิน และจัดทำแปลงข้าวด้วยวิธีการหยอดโดยเครื่องหยอดเมล็ด และใช้เมล็ดพันธุ์คุณภาพดีในชั้นขยายพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ในอัตรา 8 -10 กิโลกรัมต่อไร่ โดยหัวใจสำคัญของการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี คือ การตัดพันธุ์ปนตามระยะการเจริญเติบโตของข้าวเพื่อลดการปนของเมล็ดพันธุ์อื่นที่ยังหมั่นตรวจตัดพันธุ์ปนเท่าไรก็ยิ่ง

จะได้เมล็ดพันธุ์ดีที่มีคุณภาพมากกว่านั้น โดยในปีแรกที่ดำเนินการได้ผลผลิต 450 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงกว่าปีก่อนหน้านั้นที่ได้ผลผลิต 420 กิโลกรัม เมื่อนำผลผลิตที่ได้ส่งตรวจก็ผ่านมาตรฐานเมล็ดพันธุ์ข้าวสามารถจำหน่ายเป็นเมล็ดพันธุ์ ภายใต้การผลิตของศูนย์ข้าวชุมชน ได้ในราคา 18 บาท/กิโลกรัม

การนำไปใช้ประโยชน์ : การจัดทำแปลงเรียนรู้และการนำข้อมูลจากการเรียนรู้ในแปลงเรียนรู้ของตนเองในเรื่องของการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อลดต้นทุน ไปถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิก ภายใต้กลุ่มนาแปลงใหญ่และศพก. และขยายผลไปยังเกษตรกรรายอื่นที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการจัดนิทรรศการและฐานเรียนรู้เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่อำเภอแก้งสนามนาง ในนามของตัวแทนเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart farmer) สาขาทำนา และได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของอำเภอแก้งสนามนาง ภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นสถานที่สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหน่วยงานและชุมชน

หลักสูตรการเรียนรู้ : ความรู้ทางการเกษตร

ฐานการเรียนรู้ : 1. การปรับปรุงบำรุงดิน 2. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

แปลงเรียนรู้ : การปรับปรุงบำรุงดิน

- การเตรียมดิน : ไถตะครั่งที่ 1 เพื่อกลบฟางข้าวทันทีแล้วหว่านเมล็ดถั่วพืชมบำรุงดิน (ช่วงเดือนม.ค.)

ไถตะครั่งที่ 2 ไถกลบพืชมบำรุงดินและกำจัดวัชพืชม (เชิงเดือน มี.ค.) ไถแปร/คราด ครั้งที่ 3 เพื่อย่อยดินและทำลายต้นอ่อนลดการระบาดของวัชพืชม (ช่วงเดือน พ.ค.)

- การปรับปรุงดิน : 1) ไถกลบตอซัง 2) เก็บตัวอย่างดินเพื่อตรวจวิเคราะห์ 3) ใช้ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยหมัก/ฮอร์โมนหน่อกล้วย 4) หว่านพืชมปุ๋ยสด

การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว :

- เตรียมพันธุ์ : ใช้เมล็ดพันธุ์คุณภาพดี มีข้าวแดงปนไม่เกิน 5 เมล็ด/500 กรัม ความงอกไม่ต่ำกว่า 80%

- การปลูก : โดยใช้เครื่องหยอด อัตรา 8-10 กิโลกรัม/ไร่ หากหว่านแห้ง อัตรา 10-15 กิโลกรัม/ไร่ แล้วคราดกลบขณะดินชื้น เมล็ดข้าวอยู่ลึก ทนแล้ง ต้นข้าวไม่หนาแน่น การระบายอากาศดี ลดการระบาดของโรคและแมลงลดปริมาณการใช้เมล็ดพันธุ์และปุ๋ยเคมี ง่ายต่อการเดินตรวจตัดพันธุ์ปน

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 13 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวปวีณา กาญจนเสมา

เบอร์โทรศัพท์ : 082-2411356

ข้อมูล ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ข้าว

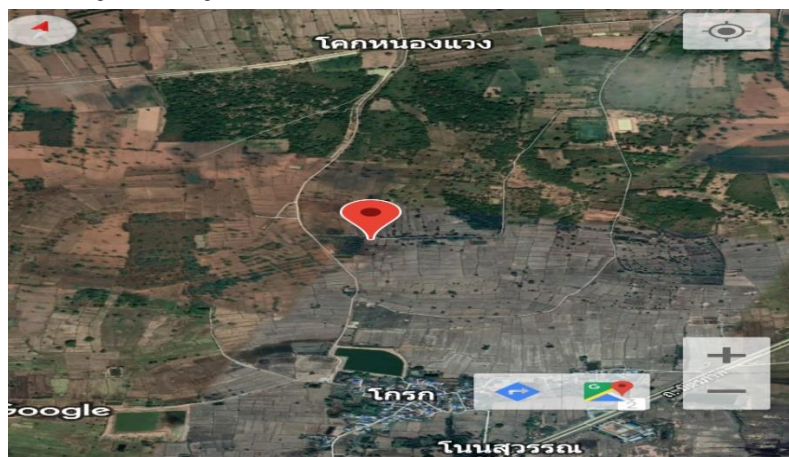
พื้นที่เป้าหมาย : 7,500 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 1,200 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านหนองไผ่ หมู่ที่ 7 ตำบลโนนตาเถร อำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : X : 228450 Y : 1707813 zone : 48 P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายพิชัย ทองดินนอก

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 29 หมู่ที่ 10 ตำบลโนนตาเถร อำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 063-1215748

สถานการณ์ของพื้นที่ : มีการปรับปรุงแบบการทำเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นเกษตรผสมผสาน ทำให้ลดต้นทุนการผลิต สามารถพึ่งพาตนเอง จนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชน

แนวทางการพัฒนา : ประสานการร่วมมือกับหน่วยงานวิชาการ สถานศึกษา เอกชนและชุมชนในพื้นที่ เพื่อให้มีการร่วมดำเนินการกับ ศพก.

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน/เกษตรทฤษฎีใหม่

การนำไปใช้ประโยชน์ : เกษตรกรสามารถเข้ามาศึกษาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ได้รับการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาด้านการเกษตร และการบริการด้านการเกษตรต่าง ๆ

หลักสูตรเรียนรู้ :

1. การทำเกษตรกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน/เกษตรทฤษฎีใหม่
2. การเลี้ยงโคและการผลิตพืชอาหารสัตว์
3. การผลิตพืชอินทรีย์
4. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
5. การเลี้ยงปลาในบ่อ

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. ฐานการเรียนรู้ด้านพลังงาน

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. ฐานการเรียนรู้ด้านข้าว

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. ฐานการเรียนรู้ด้านปศุสัตว์

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. ฐานการเรียนรู้ด้านการเกษตรผสมผสาน

ฐานการเรียนรู้ที่ 5. ฐานการเรียนรู้ด้านการประมง

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายธนพล กลิ่งกลาง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : 093-4326234

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไม้ผล/ไม้ยืนต้นอื่นๆ (พุทรา)

พื้นที่เป้าหมาย : 16 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : จำนวน 30 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 166 หมู่ที่ 4 ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 14.3817101 Longitude 101.9011367

X : 812890

Y : 1591911

zone 47 P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายอินทร์ มูลพิมาย อายุ 62 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 166 หมู่ที่ 4 ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 081-0686887

แนวทางการพัฒนา : 1. การปลูกพืชผสมผสานกิจกรรมเกื้อกูล ผลิตเกษตรกรอินทรีย์ลดต้นทุนการผลิตเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม
2. ส่งเสริมและพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
3. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : 1. ระบบน้ำอัจฉริยะ

2. การปลูกพุทราผสมผสานไม้ยืนต้น

การนำไปใช้ประโยชน์ : 1. ระบบน้ำอัจฉริยะไปใช้การปลูกไม้ผล ผักเมืองหนาว ไม้ และอื่นๆ

2. การนำความรู้ในการบริหารจัดการแปลงในการ การปลูกพืชแบบผสมผสาน

หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. การปลูกไม้ผลพุทราผสมผสาน

2. การปลูกผักเมืองหนาว

3. การปลูกไม้

4. การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

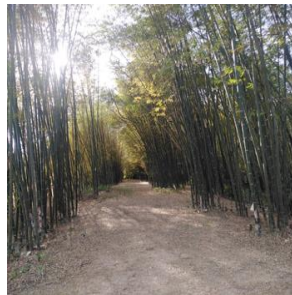
ฐานการเรียนรู้ที่ 1. การปลูกไม้ผล พุทรา นมสด

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. การปลูกผักเมืองหนาว

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. การปลูกไผ่

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. การปุ๋ยหมักชีวภาพ

แปลงเรียนรู้ : การปลูกไม้ผล พุทรา นมสด

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : การผลิตเห็ด ศูนย์เรียนรู้พืชผัก หมู่ 4 ตำบลไทยสามัคคี

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายรัฐนนท์ นิลผึ้ง

เบอร์โทรศัพท์ : 087-9812114

ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไม้ผล/ไม้ยืนต้นอื่นๆ (ไม้ผล)

พื้นที่เป้าหมาย : 4 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 200 ราย

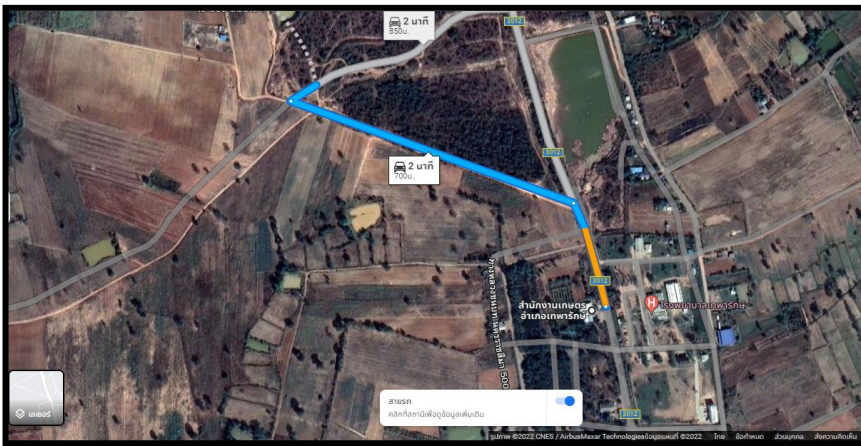
สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 50 หมู่ที่ 2 ตำบลวังยายทอง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 15.33007 Longitude 101.54729

X : 773507

Y : 1696442 zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายเชาวริน ฉิมมณี อายุ 55 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 50 หมู่ที่ 2 ตำบลวังยายทอง อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 085-8127518

สถานการณ์ของพื้นที่ : การประกอบอาชีพด้านการเกษตรของเกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอเทพารักษ์ มีอาชีพหลัก คือ การทำนา ทำไร่ พืชผัก การทำการเกษตรต้องอาศัยน้ำฝนและมีการแล้งซ้ำซาก อย่างไรก็ตามเนื่องจากการรับรู้และเข้าถึงข่าวสารรวมถึงเทคโนโลยีการผลิตต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้าน เกษตร ปศุสัตว์ และ ประมง ต่างก็มีการพัฒนาและถ่ายทอดทำให้มีการเข้าถึงเทคโนโลยีมากขึ้น ประกอบกับการศึกษาเรียนรู้ของเกษตรกรเพื่อพัฒนาการผลิตของตนเองให้ดีขึ้น และผลจากการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและท้องถิ่นที่ร่วมส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีต่าง ๆ ทำให้เกษตรกรมีกระบวนการผลิตที่ทันสมัยขึ้น การใช้ระบบการผลิตที่มีการลดต้นทุน การเลือกใช้พันธุ์ที่เหมาะสม ซึ่งทำให้ผลิตพืชได้อย่างมีผลตอบแทนที่ดีขึ้น รวมถึงการแปรรูป การเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร การเลือกผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การตลาด ความปลอดภัยในการผลิต สุขภาพ และสิ่งแวดล้อมด้วย ดังนั้นหากมีการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง มีการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในชุมชนก็น่าจะสามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา :

1. เกษตรกรเลือกผลิตตามศักยภาพของพื้นที่ และเน้นการมีตลาดรองรับยึดหลัก “ตลาดนำการผลิต”
2. ตูกลไกราคาผลผลิตของพืชแต่ละชนิดเพื่อเป็นการตัดสินใจเลือกการผลิตให้สอดคล้องกับราคาและผลตอบแทนที่จะได้รับ

3. พิจารณาความเสี่ยงในการผลิตโดยดูปัจจัยที่เกี่ยวข้องของแต่ละปี หรือ รอบการผลิต เช่น ต้นทุนการผลิต ปริมาณน้ำฝน การระบาดของโรคและแมลง ว่าคุ้มกับการลงทุนหรือไม่
4. การผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือนจะเน้นการจัดลำดับความสำคัญก่อน เช่น การปลูกข้าว ปลูกผักเลี้ยงสัตว์ ไร่กินเอง ทำได้ง่ายกว่าการซื้อหรือไม่ถ้าคุ้มกว่าจึงทำ หากเหลือก็นำมาขาย หรือแลกเปลี่ยนกันได้

เทคโนโลยีเด่นของคุณ์เรียนรู้ :

1. พัฒนาผลผลิตให้ได้คุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด
2. ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยการปลูกพืชหลากหลาย สามารถจำหน่ายได้ตลอดทั้งปี

การนำไปใช้ประโยชน์ : พัฒนาคุณภาพผลผลิต

หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. เกษตรผสมผสาน (ด้านพืช, ปศุสัตว์ และประมง)

2. การพัฒนาคุณภาพผลผลิต/การจัดทำมาตรฐานการผลิต
3. อาชีพเสริมเพิ่มรายได้

ฐานการเรียนรู้ : 1. การผลิตไม้ผล

ฐานการเรียนรู้ : 2. การทำปศุสัตว์

ฐานการเรียนรู้ : 3. อาชีพเสริมเพิ่มรายได้

แปลงเรียนรู้ :

- แปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผล ได้แก่ ฝรั่งกิมจู และชมพู
- ทำเกษตรแบบผสมผสาน ไม่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว
- ปลูกพืชผักเป็นอาชีพทางเลือก
- การเลี้ยงปลา
- การทำปศุสัตว์ เลี้ยงโค

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 9 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวธนิศา ห่อมกระโทก ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : 061-6429196

ข้อมูล ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

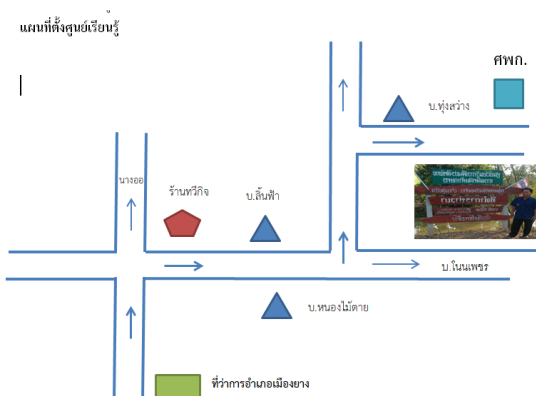
พื้นที่เป้าหมาย : 16 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 200 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 86 บ้านทุ่งสว่าง หมู่ที่ 12 ตำบลเมืองยาง อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : X = 272797 Y = 1707872 Zone 48P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายมณี ทังไธสง อายุ 67 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 86 บ้านทุ่งสว่าง หมู่ที่ 12 ตำบลเมืองยาง อำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 087-925729

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลเมืองยาง ส่วนใหญ่ทำการเกษตรเชิงเดี่ยว คือปลูกข้าวนาปี ไร่ละ 98 และมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็น S1 และ S2 โดยจะปลูกข้าวไว้บริโภคและจำหน่าย และประสบปัญหาผลผลิตตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ราคาปุ๋ยและสารเคมีแพง นาอยู่นอกเขตชลประทาน อาศัยน้ำฝนในการทำเกษตรเป็นหลัก ปลูกข้าว 1 ครั้งต่อปี เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวแล้วเกษตรกรว่างงาน ไม่มีรายได้เสริม

แนวทางการพัฒนา :

1. ทำการเกษตรผสมผสาน โดยส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาทำเกษตรผสมผสาน ลดการปลูกพืชเชิงเดี่ยว เพื่อเพิ่มช่องทางของรายได้
2. การลดต้นทุนการผลิตข้าว และเพิ่มผลผลิตข้าว โดยส่งเสริมปลูกปุ๋ยพืชสดบำรุงดินหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าว เพื่อลดการใช้ปุ๋ย สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว
3. รวมแปลงการผลิตให้อยู่ในรูปแบบแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เป็นการส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกร

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การทำเกษตรแบบผสมผสาน และลดต้นทุนการผลิตข้าว

หลักสูตรเรียนรู้ : 1. เกษตรผสมผสาน (ด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง)

2. การลดต้นทุนการผลิตข้าว

3. การเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพผลผลิต

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. แปลงเรียนรู้เรื่องข้าว เน้นการทำนาอย่างประณีต (ใช้เครื่องหยอด) และใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการผลิตข้าว

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. ปศุสัตว์

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. การเลี้ยงสัตว์น้ำ

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. การปรับปรุงบำรุงดิน เน้นการปลูกพืชปุ๋ยสด ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ และการใช้สารชีวภัณฑ์

แปลงเรียนรู้ : แปลงเรียนรู้เรื่องข้าว เน้นการทำนาอย่างประณีต (ใช้เครื่องหยอด) และใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการผลิตข้าว

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 12 ศูนย์

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวภิญญาดา แก้ววิหาร ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

เบอร์โทรศัพท์ : 099-2595554

ข้อมูล ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

พื้นที่เป้าหมาย : 5,000 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 1,200 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 274 หมู่ที่ 6 ตำบลขุขันธ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : X=269322 Y=1699095 zone 48 P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายเพ็ญ ธรรมปัดโต อายุ 65 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 274 หมู่ที่ 6 ตำบลขุขันธ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 092-6547394

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอลำทะเมนชัย มีสภาพดินโดยส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย เหมาะแก่การปลูกพืชที่ต้องการน้ำและธาตุอาหารน้อย เกษตรกรส่วนใหญ่ในอำเภอลำทะเมนชัยจึงนิยมทำไร่มันสำปะหลัง ทำนาข้าว ไร่อ้อย ไร่ข้าวโพด ซึ่งมีความเสี่ยงจากการแบกรับต้นทุนที่สูงและราคาผลผลิตตกต่ำ มีความเสี่ยงจากภัยแล้ง

แนวทางการพัฒนา : 1. ปรับเปลี่ยนแนวทางการเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาทำการเกษตรแบบผสมผสานมีการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ปลูกพืชสมุนไพร รวมทั้งเลี้ยงสัตว์ร่วมด้วย

2. ลดต้นทุนการผลิต ด้วยการทำปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพใช้เอง

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การปลูกข้าวแบบอินทรีย์

การนำไปใช้ประโยชน์ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง ทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น การลดปัญหาจากโรคและแมลง

หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. การเพิ่มผลผลิตข้าวแบบอินทรีย์

2. การประกอบอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

3. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และน้ำหมักชีวภาพ

ฐานการเรียนรู้ : ฐานเรียนรู้ที่ 1. การปลูกข้าวอินทรีย์
ฐานเรียนรู้ที่ 2. การทำปุ๋ยหมัก
ฐานเรียนรู้ที่ 3. ปลูกผักปลอดสารพิษ
ฐานเรียนรู้ที่ 4. การปลูกอ้อยคั้นน้ำ
ฐานเรียนรู้ที่ 5. การเลี้ยงปลา
ฐานเรียนรู้ที่ 6. การเลี้ยงหมูหลุม
ฐานเรียนรู้ที่ 5. การเผาถ่าน

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 10 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวไลพร ยึดพวก นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : 094-9632251

ข้อมูล ณ วันที่ 13 มกราคม 2565

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

พื้นที่เป้าหมาย : 49 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 100 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 66/2 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองหอย อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 15.301631 Longitude 102.061133

X : 184369

Y : 1693831

zone 48 P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : ร้อยตรีอนุรักษ คำดี อายุ 61 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 66/2 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองหอย อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 063-5098585

สถานการณ์ของพื้นที่ : พื้นที่ทำการเกษตรของตำบลหนองหอย อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา ในปัจจุบันประสบปัญหาภัยแล้งติดต่อกัน ทำให้เกษตรกรมีความเสี่ยงในการทำการเกษตร จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการทำการเกษตรโดยการทำไร่นาสวนผสม เน้นหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดต้นทุนการผลิตและลดความเสี่ยงจากรายได้ภาคการเกษตร

แนวทางการพัฒนา : 1. ปรับเปลี่ยนแนวทางการทำการเกษตรโดยการปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาทำการเกษตรแบบผสมผสาน รวมทั้งการทำปุ๋ยสัตว์และประมงร่วมด้วย

2. ลดต้นทุนด้วยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพใช้เอง

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การทำไร่นาสวนผสม ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์

การนำไปใช้ประโยชน์ : ปลูกพืชหลากหลายเพื่อลดความเสี่ยงจากการผลิตเกษตรเชิงเดี่ยว, ลดต้นทุนการผลิตในครัวเรือน ทำให้เกษตรกรมีรายได้อย่างยั่งยืน

หลักสูตรการเรียนรู้ :

1. แนวทางการทำไร่นาสวนผสมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
2. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองเพื่อลดต้นทุน
3. การเลี้ยงโค
4. การผลิตอาหารสัตว์
5. การทำบัญชีครัวเรือน

ฐานการเรียนรู้ :

1. การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง
2. การทำปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุน
3. การเลี้ยงสัตว์ (โค,ประมง)
4. การทำไร่นาสวนผสมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 16 ศูนย์
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวอภิญา ศรีเรือง
เบอร์โทรศัพท์ : 082-4403656

ข้อมูล ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอเสีตา จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลสามเมือง อำเภอเสีตา จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : 5 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 30 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 97 หมู่ที่ 4 ตำบลสามเมือง อำเภอเสีตา จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude= 15.603657 Longitude = 102.539782

X= 236252 Y=1726568 zone 48 P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสุตสาคร เสีงสอน อายุ 62 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 97 หมู่ที่ 4 ตำบลสามเมือง อำเภอเสีตา จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 083-3850329

สถานการณ์ของพื้นที่ : สภาพพื้นที่ของตำบลสามเมือง โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม สภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินทรายลูกรังและบางแห่งเป็นดินเค็ม ดินไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์ อากาศร้อนแห้ง มีแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหัวใจสำคัญในการดำรงชีวิตของประชาชนในตำบลสามเมือง 2 สาย คือ ลำห้วยยาง และลำห้วยอีสานเขียว ประชากรมีอาชีพ เกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาศัยลำห้วยทั้งสองใช้ประโยชน์ในการอุปโภค บริโภคและเพื่อการเกษตร

- แนวทางการพัฒนา :
1. ปรับเปลี่ยนแนวทางการเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาทำการเกษตรแบบผสมผสาน
  2. ลดต้นทุนด้วยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพใช้เอง

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การทำข้าวอินทรีย์ การทำสวนแบบผสมผสาน

การนำไปใช้ประโยชน์ : เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชน และผู้ที่สนใจ

- หลักสูตรการเรียนรู้ :
1. การประกอบอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
  2. การลดต้นทุนการผลิตโดยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

ฐานการเรียนรู้ : ฐานเรียนรู้ที่ 1. การนำหมัก
ฐานเรียนรู้ที่ 2. การทำปุ๋ยหมัก
ฐานเรียนรู้ที่ 3. การขยายเชื้อไตรโคเดอร์มา

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 9 ศูนย์

1. ศพก.ไร่นาสวนผสม นางทองใบ ชัยศรี
2. ศพก.ไร่นาสวนผสม นายสุตใจ ดวงกลาง
3. ศพก.ไร่นาสวนผสม นายพสธร หมุยเฮบัว
4. ศพก.ไร่นาสวนผสม นายรุจิภาส แรมกลาง
5. ศพก.ไร่นาสวนผสม นายสำเร็จ บุญช่วย
6. ศพก.ไร่นาสวนผสม นายพุฒิชิง จินากุล
7. ศพก.กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษบ้านโนนสมบูรณ์ นางจุฑามาส ทุนฤทธิ์สระ
8. ศพก.ไร่นาสวนผสม นางนุชวรินทร์ บุญยมาตร
9. ศพก.ไร่นาสวนผสม นางปราณี มาปะโพธิ์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวศุภลักษณ์ จันทร์วิทัน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : 095-1641236

ข้อมูล ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.)

อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

พื้นที่เป้าหมาย : 2,700 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 370 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านตลาดหนองแวง หมู่ที่ 5 ตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : X : 01240351 Y : 1730141 Zone 48P

ระดับการพัฒนาของศูนย์ฯ : ดี

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายชาย ลุนกำพี อายุ 75 ปี

ที่อยู่ : บ้านตลาดหนองแวง เลขที่ 96 หมู่ที่ 5 ตำบลหนองหว้า อำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 089-9434428

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลหนองหว้า ส่วนใหญ่ปลูกข้าวร้อยละ 9 และพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว (S₃) ร้อยละ 70 โดยปลูกข้าวเพื่อจำหน่าย แต่ประสบปัญหาการผลิตข้าวยังไม่ได้คุณภาพ การใช้ปัจจัยการผลิตสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ราคาปุ๋ยและสารเคมีแพง ไม่มีระบบน้ำชลประทาน อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก การคมนาคมสะดวก

แนวทางการพัฒนา : 1. การลดต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งเกษตรกรใช้ต้นทุนการผลิตข้าว เฉลี่ยไร่ละ 4,247 บาท โดยมีเป้าหมายลดต้นทุนไร่ละ 450 บาท

2. การผลิตข้าวให้ได้คุณภาพดี

3. เปลี่ยนแปลงพื้นที่สูง (S₃) ทำไร่นาสวนผสม เช่น ทำนา ปลูกผักหวานป่า ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เลี้ยงปลานิล เลี้ยงสุกร เลี้ยงกระบือ และเลี้ยงไก่ไข่

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ทำไร่นาสวนผสม ทำกิจกรรมหลากหลาย

การนำไปใช้ประโยชน์ : 1. เป็นศูนย์เรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. แลกเปลี่ยนตัวอย่าง

3. เป็นแปลงสาธิต

- หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. การลดต้นทุนการผลิตข้าว
 2. การทำไร่นาสวนผสม
 3. การปลูกผักหวานป่า
 4. การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
 5. การเลี้ยงไก่ไข่
 6. การเลี้ยงสุกร
 7. การเลี้ยงกระป๋อง

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. การผลิตข้าวพันธุ์หอมมะลิ 105 โดยการดูแลตั้งแต่ขั้นตอนการปลูกจนถึงระยะการเก็บเกี่ยว โดยเน้นในระยะกล้า ได้แก่ การกำจัดวัชพืชรากการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การถอนตัดพันธุ์ปน การเก็บเกี่ยวระยะพลับพลึง

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. การทำไร่นาสวนผสม

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 17 ศูนย์

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายวัชรพงษ์ พาลุสุข

เบอร์โทรศัพท์ : 088-5531368

ข้อมูล ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

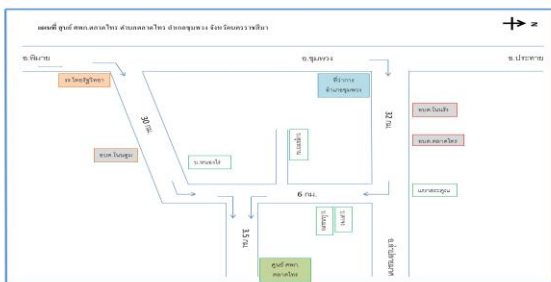
พื้นที่เป้าหมาย : 28 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 60 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านโนนรัง หมู่ที่ 6 ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : x : 253711 y : 1683113

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายจันทร์ที ประทุมภา

ที่อยู่ : เลขที่ 138 หมู่ที่ 6 ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 089-9484737

สถานการณ์ของพื้นที่ : สภาพพื้นที่ของบ้านโนนรัง ต.ตลาดไทร จะติดกับลำน้ำมูล มีสภาพแล้งและน้ำท่วมซ้ำซากทุกปี ทำให้เกษตรกรไม่ได้ผลผลิตข้าวอย่างที่ควรจะเป็น และพื้นที่ปลูกข้าวของบ้านนี้อยู่ในพื้นที่ S3 ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าว จึงทำให้เกษตรกรบางส่วนหันมาทำไร่นาสวนผสมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเอง

แนวทางการพัฒนา : ดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลดต้นทุนการผลิต

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เศรษฐกิจพอเพียง

การนำไปใช้ประโยชน์ : เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมจากศูนย์เรียนรู้สามารถนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่เกษตรกรต้นแบบปฏิบัติไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถลดต้นทุนการผลิตและมีสร้างรายได้เพิ่มเติมแก่ครัวเรือนของเกษตรกรเอง

หลักสูตรเรียนรู้ : 1. การใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า

2. การผลิตเศรษฐกิจพอเพียง

3. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

4. ด้านปศุสัตว์และประมง

5. การแปรรูปสินค้าเกษตร

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. การใช้น้ำอย่างประหยัดและรู้คุณค่า การขุดหลุมปลูกต้นไม้เพื่อให้เก็บกักความชื้นหรือน้ำได้ โดยใช้อินทรีย์วัตถุ เช่น ใบไม้ที่ย่อยสลายแล้ว สลับกับปุ๋ยหมักที่ย่อยสลายจะทำให้มีวัสดุที่เก็บความชื้น ทำให้ไม่ต้องรดน้ำบ่อย

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. การผลิตเศรษฐกิจพอเพียง การตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาทและ คำนึงถึงความพอประมาณ คือ ความทำอะไรด้วยความพอดี การปลูกพืชเลี้ยงสัตว์หลายชนิดลดความเสี่ยงในเรื่องราคา

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากเศษวัสดุที่มีในท้องถิ่น เช่น ฟางข้าว หญ้า มูลสัตว์ นำมาหมักด้วยสารเร่ง พด. 1 การผลิตน้ำหมักชีวภาพ จากผัก ผลไม้ เศษอาหาร และหอยเชอรี่ใช้ การผลิตฮอร์โมนพืช จากเศษวัสดุทางการเกษตร

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. ปศุสัตว์และประมง เลี้ยงปลาตกในบ่อดินทำให้มีการเจริญเติบโตเร็ว และปลามีรสชาติดี การเลี้ยงไก่ไข่ เพื่อบริโภคไข่และจำหน่ายเป็นรายได้

ฐานการเรียนรู้ที่ 5. การแปรรูปสินค้าเกษตร

แปลงเรียนรู้ :

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวอรุณี นิคงรัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
เบอร์โทรศัพท์ : 093-3192045

ข้อมูล ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : มันสำปะหลัง

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 11 หมู่ที่ 3 ตำบลหนองไทร อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 15.35622 Longitude 101.87719

X : 808914 Y : 1699782 zone 47P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายธีระศักดิ์ ศรีอภัย อายุ 66 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 11 หมู่ที่ 3 ตำบลหนองไทร อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 063-2364590

สถานการณ์ของพื้นที่ : ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรที่สนใจเข้าไปรับบริการของกิจกรรม และก่อให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น มีการสร้างแหล่งน้ำ การจัดทำศาลาเรียนรู้ โดยมีการจัดระบบการปลูกพืชเป็นแปลงตัวอย่างเพิ่มขึ้น มีหน่วยงานราชการให้การสนับสนุนงบประมาณ ปัจจัยการผลิตในการนำไปปรับปรุงศูนย์เรียนรู้ มีการจัดอบรมเกษตรกรเพิ่มเติมในแปลงเรียนรู้

แนวทางการพัฒนา : ปลูกพืชหลากหลายชนิด เช่น พันธุ์ข้าวพันธุ์ดี, อ้อยโรงงาน, มันสำปะหลัง, ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, พันธุ์ไม้ผล เพื่อพัฒนาและแบ่งปันให้กับเกษตรกรผู้สนใจ

การนำไปใช้ประโยชน์ : เป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรที่สนใจเข้าไปรับบริการของกิจกรรม, เป็นแปลงสาธิตให้กับเกษตรกร และเป็นสถานที่ฝึกอบรมให้กับเกษตรกร เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตรระดับผู้นำ ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรเป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรที่สนใจเข้าไปรับบริการของศูนย์ เช่น การปรับปรุงบำรุงดิน การทำเกษตรอินทรีย์ การปราบศัตรูพืชทางชีวภาพและการบริหารจัดการน้ำ

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การทำไร่นาสวนผสม การลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

หลักสูตรการเรียนรู้ : การปลูกพืชผัก การเลี้ยงสัตว์ การเลี้ยงปลากินพืช เศรษฐกิจพอเพียง การปรับปรุงบำรุงดิน ระบบน้ำเพื่อการเกษตร การทำปุ๋ยหมักต่าง ๆ การแปรรูป บรรจุภัณฑ์ การตลาด บัญชีครัวเรือน

ฐานการเรียนรู้ 1. ฐานการปลูกพืชผักสวนครัวเพื่อสร้างรายได้

ฐานการเรียนรู้ 2. ฐานการเลี้ยงไก่ไข่

ฐานการเรียนรู้ 3. ฐานการเลี้ยงสุกร

ฐานการเรียนรู้ 4. ฐานการทำน้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในการเกษตร

ฐานการเรียนรู้ 5. ฐานการทำนาอินทรีย์

ฐานการเรียนรู้ 6. ฐานการเลี้ยงปลาในบ่อธรรมชาติ

ฐานการเรียนรู้ 7. ฐานปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้น

แปลงเรียนรู้ : แปลงข้าว การเลี้ยงปลาในบ่อธรรมชาติ การเลี้ยงสัตว์ การทำนาอินทรีย์ การปลูกพืชผักและไม้ผล

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 12 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายเฉลิมพล กองแก้ว นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : 081-0662286

ข้อมูล ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

พื้นที่เป้าหมาย : 4,190 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 428 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 117 บ้านมะเกลือ หมู่ที่ 3 ตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude 15.244049047634963 Longitude 102.10768297873743

X : 189309

Y : 1687389

zone : 48

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายนิพนธ์ เปลี่ยนกลาง อายุ 66 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 117 บ้านมะเกลือ หมู่ที่ 3 ตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 081-2645943

สถานการณ์ของพื้นที่ : พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ในอำเภอโนนไทยประสบปัญหาดินเค็มและแห้งแล้ง เกษตรกรส่วนมากปลูกพืชไร่ (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง) และทำนา โดยอาศัยน้ำฝนเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน ทำให้ในปีที่ฝนตกน้อยผลผลิตจะได้น้อยตามไปด้วย ปัญหาที่พบ ไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ดินเค็ม น้ำเค็ม เกษตรกรขาดความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน และปลูกพืชไม่เหมาะสมกับพื้นที่ ทำให้ผลผลิตต่ำรายได้ไม่คุ้มกับการลงทุน

แนวทางการพัฒนา : 1. ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว

2. ปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้เกษตรกรทำการเกษตรที่เหมาะสม

3. ผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยคอกใช้เอง

4. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและการผสมปุ๋ยใช้เอง

5. สามารถเป็นแปลงเรียนรู้ให้เกษตรกรที่สนใจเข้าศึกษาเรียนรู้

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : 1. การทำการเกษตรผสมผสาน ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในพื้นที่

2. การปรับเปลี่ยนพื้นที่จากนาข้าวมาปลูกมะขามเทศและเลี้ยงปลา

3. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์และการผสมปุ๋ยใช้เอง

- หลักสูตรการเรียนรู้ :**
1. การประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่
  2. การลดต้นทุนโดยใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
  3. การปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกพืชที่เหมาะสม
  4. การจัดทำบัญชีฟาร์ม

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. การปลูก และการดูแลมะขามเทศ

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. ฐานเรียนรู้ด้านปศุสัตว์และประมง

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. ผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. การเผาถ่านผลิตน้ำส้มควันไม้ การเผาถ่านชีวภาพถ่านไบโอชาร์

ฐานการเรียนรู้ที่ 5. การปลูกและดูแลข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวสุพรรณิ ม่วงอ่อนพะเนา

เบอร์โทรศัพท์ : 063-3696551

ข้อมูล ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร บ้านดอนวัว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : มันสำปะหลัง

พื้นที่เป้าหมาย : 6,260 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 1,235 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 64 หมู่ที่ 10 ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

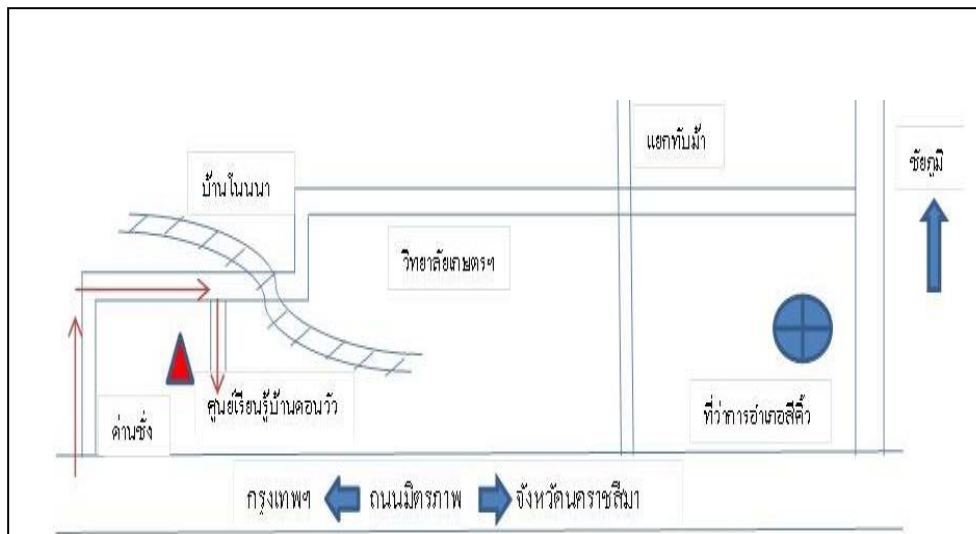
พิกัด : Latitude 14.855847 Longitude 101.622511

X : 782215

Y : 1644039

zone 47 P

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายวิบูลย์ รุดจันทิก อายุ 52 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 64 หมู่ที่ 10 ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 082-1450611

สถานการณ์ของพื้นที่ : อำเภอสีคิ้วมีสภาพดินโดยส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย เหมาะแก่การปลูกพืชที่ต้องการน้ำและธาตุอาหารน้อย เกษตรกรส่วนใหญ่ในอำเภอสีคิ้วจึงนิยมทำไร่มันสำปะหลัง ทำนาข้าว ไร่อ้อย ไร่ข้าวโพดซึ่งมีความเสี่ยงจากการแบกรับต้นทุนที่สูงและราคาผลผลิตตกต่ำ มีความเสี่ยงจากภัยแล้ง

แนวทางการพัฒนา : 1. ปรับเปลี่ยนแนวทางการเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาทำการเกษตรแบบผสมผสานมีการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ปลูกพืชสมุนไพร รวมทั้งเลี้ยงสัตว์ร่วมด้วย

2. ลดต้นทุนด้วยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพใช้เอง

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การใช้ระบบน้ำทางการเกษตร ระบบน้ำหยดในมันสำปะหลัง การปลูกพืชในโรงเรือน

การนำไปใช้ประโยชน์ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง ทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น การลดปัญหาจากโรคและแมลง

หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. การเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลัง

2. การประกอบอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

3. การลดต้นทุนการผลิตโดยการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

4. อาชีพเสริมเพิ่มรายได้

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. การเลี้ยงไก่ไข่

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. การทำปุ๋ยหมัก

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. ปลุกผักปลอดสาร

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. การปลูกข้าวอินทรีย์

ฐานการเรียนรู้ที่ 5. การปลูกมันสำปะหลังน้ำหยด

ฐานการเรียนรู้ที่ 6. การใช้สารชีวภัณฑ์

ฐานการเรียนรู้ที่ 7. การเลี้ยงปลา

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 16 ศูนย์

1. ศพก.เครือข่าย หมู่ 7 ต.คลองไผ่ กิจกรรม ทำก้อนเห็ดนางฟ้าและการแปรรูปเห็ดนางฟ้าและเห็ดขอน
2. ศพก.เครือข่าย หมู่ 5 ตำบลมิตรภาพ กิจกรรม การปลูกผักหวานป่า
3. ศพก.เครือข่าย หมู่ 11 ตำบลกุดน้อย กิจกรรม การผลิตข้าวอินทรีย์
4. ศพก.เครือข่าย หมู่ 5 ตำบลบ้านหัน กิจกรรม การผลิตข้าวไรซ์เบอร์รี่อินทรีย์
5. ศพก.เครือข่าย หมู่ 4 ตำบลกฤษณา กิจกรรม การผลิตพืชผักปลอดภัย
6. ศพก.เครือข่าย หมู่ 12 ตำบลหนองน้ำใส กิจกรรม การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์
7. ศพก.เครือข่าย หมู่ 4 ตำบลวังโรงใหญ่ กิจกรรม การผลิตพืชผสมผสานปลอดภัย
8. ศพก.เครือข่าย หมู่ 9 ตำบลหนองบัวน้อย กิจกรรม การผลิตข้าวอินทรีย์
9. ศพก.เครือข่าย หมู่ 10 ตำบลสีคิ้ว กิจกรรม การผลิตพืชผสมผสานปลอดภัย
10. ศพก.เครือข่าย หมู่ 14 ตำบลหนองหญ้าขาว กิจกรรม การผลิตพืชผสมผสานปลอดภัย
11. ศพก.เครือข่าย หมู่ 13 ตำบลดอนเมือง กิจกรรม การผลิตอ้อยคุณภาพดี
12. ศพก.เครือข่าย หมู่ 4 ตำบลมิตรภาพ กิจกรรม การผลิตพืชผักปลอดภัย
13. ศพก.เครือข่าย หมู่ 5 ตำบลคลองไผ่ กิจกรรม การผลิตตองุ่นปลอดภัย
14. ศพก.เครือข่าย หมู่ 8 ตำบลดอนเมือง กิจกรรม การผลิตมะขามเทศปลอดภัย
15. ศพก.เครือข่าย หมู่ 9 ตำบลกุดน้อย กิจกรรม การเกษตรผสมผสานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
16. ศพก.เครือข่าย หมู่ 8 ตำบลหนองน้ำใส กิจกรรม การผลิตพืชสมุนไพร

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวนันทนา กลิ่งสูงเนิน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : 089-7494266

ข้อมูล ณ วันที่ 13 มกราคม 2565

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

พื้นที่เป้าหมาย : 959 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 101 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 41 หมู่ที่ 6 ตำบลขามสะแกแสง อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา

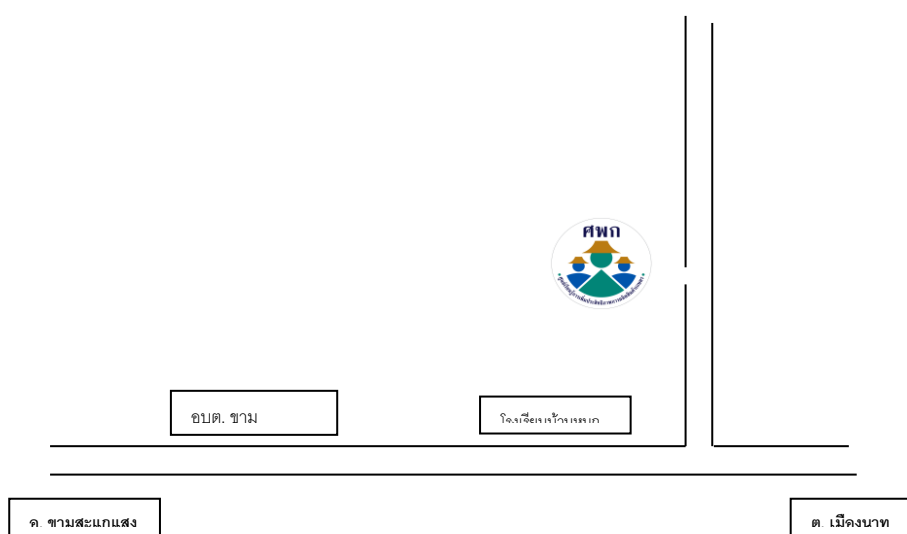
พิกัด : Latitude 15.3550850° Longitude 102.2200673°

x : 201534

y : 1699519

zone 48

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางสุมิตรา ผิวกลาง อายุ 52 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 41 หมู่ที่ 6 ตำบลขามสะแกแสง อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 061-6863472

สถานการณ์ของพื้นที่ : การประกอบอาชีพการเกษตรของนางสุมิตรา ผิวกลาง เดิมเคยปลูกข้าวชนิดเดียว ซึ่งทำมาเป็นเวลานาน พื้นที่ประสบปัญหาความแห้งแล้ง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ลดน้อยลงทุกปี

แนวทางการพัฒนา : การทำการเกษตรแบบผสมผสานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การทำเกษตรอินทรีย์ และองค์ความรู้ด้านปศุสัตว์ การขยายพันธุ์ไก่ไข่ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์ : เกษตรกรต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ โครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ศูนย์เรียนรู้ปราชญ์พระราชดำริอำเภอขามสะแกแสง มีความมุ่งมั่นในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตจนประสบผลสำเร็จ

การนำไปใช้ประโยชน์ : 1. การบริหารจัดการพื้นที่ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่

2. การทำเกษตรอินทรีย์

หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. การประกอบอาชีพเกษตรกรรมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่

2. การจัดการน้ำในไร่นา

3. การจัดการด้านปศุสัตว์ (วัวเนื้อ ไก่ไข่ เป็ดไข่)

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. การจัดการพื้นที่ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. การบริหารจัดการด้านปศุสัตว์ (วัวเนื้อ ไก่ไข่ เป็ดไข่)

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. การทำเกษตรอินทรีย์

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 16 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวพนิดา ฐาตุจิรังค์กุล

เบอร์โทรศัพท์ : 065-2407374

ข้อมูล ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

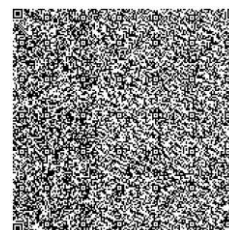
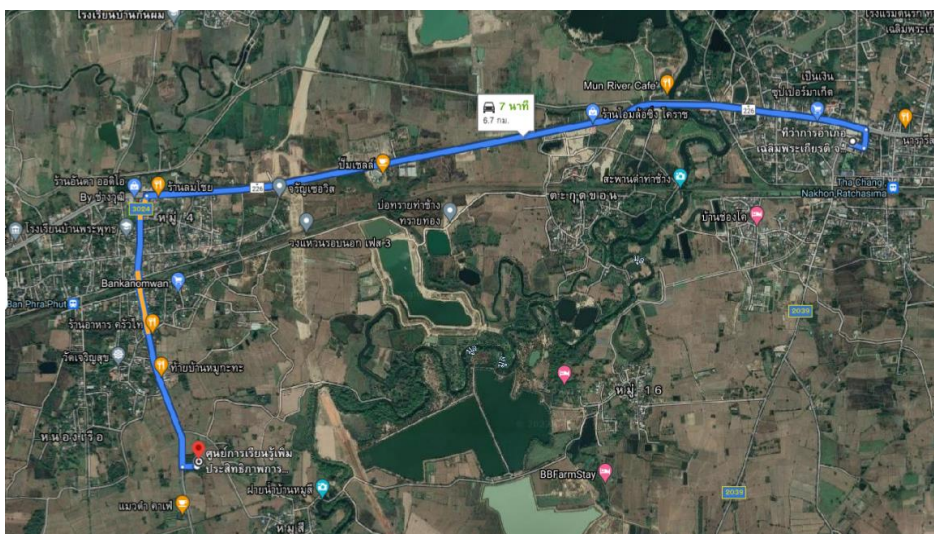
พื้นที่เป้าหมาย : 119,600 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 4,128 ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 108 หมู่ที่ 6 ตำบลพระพุทธร อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : X : 202474 Y : 1658754 zone 48

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายประสิทธิ์ เบื้องกลาง อายุ 62 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 108 หมู่ที่ 6 ตำบลพระพุทธร อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 081-8664675

สถานการณ์ของพื้นที่ : เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการทำไร่นาสวนผสม/การเกษตรผสมผสานให้กับเกษตรกรที่สนใจเข้ารับบริการของศูนย์เรียนรู้ฯ เช่น มะพร้าว หมาก การทำนาโยน ประมง ระบบสูบน้ำบาดาลด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ฯ

แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมการผลิตด้านการเกษตร เพิ่มพูนความรู้และศักยภาพการผลิตของเกษตรกร

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ระบบสูบน้ำบาดาลด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell)

การนำไปใช้ประโยชน์ : เวทีแลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตรระดับผู้นำ การถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรที่สนใจ

หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. การทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ (เศรษฐกิจพอเพียง)

2. การบริหารจัดการน้ำ (การสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์)

3. การทำบัญชีครัวเรือน

4. ประมง (การเลี้ยงปลาในร่องสวน)

5. ข้าว : การทำนาโยน ลดต้นทุนการผลิตข้าว

6. ดินและปุ๋ย

7. การจัดการศัตรูพืช (การผลิตสารชีวภัณฑ์)

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ 1. การบริหารจัดการน้ำ

ฐานการเรียนรู้ที่ 2. ประมง

ฐานการเรียนรู้ที่ 3. การจัดทำบัญชีครัวเรือน

ฐานการเรียนรู้ที่ 4. ข้าว

ฐานการเรียนรู้ที่ 5. ดินและปุ๋ย

ฐานการเรียนรู้ที่ 6. การจัดการศัตรูพืช

แปลงเรียนรู้ : แปลงมะพร้าว แปลงหมาก แปลงข้าว

เครือข่ายของ ศพก. หลัก : จำนวน 16 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาววิลาวรรณ เทศลำลึก

เบอร์โทรศัพท์ : 089-2569956

ข้อมูล ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : กิจกรรมเกษตรอื่นๆ (แปรรูปสมุนไพร)

พื้นที่เป้าหมาย : 30 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 100 ราย

สถานที่ตั้ง : เลขที่ 171 หมู่ที่ 14 บ้านหนองสมอ ตำบลเมืองคง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

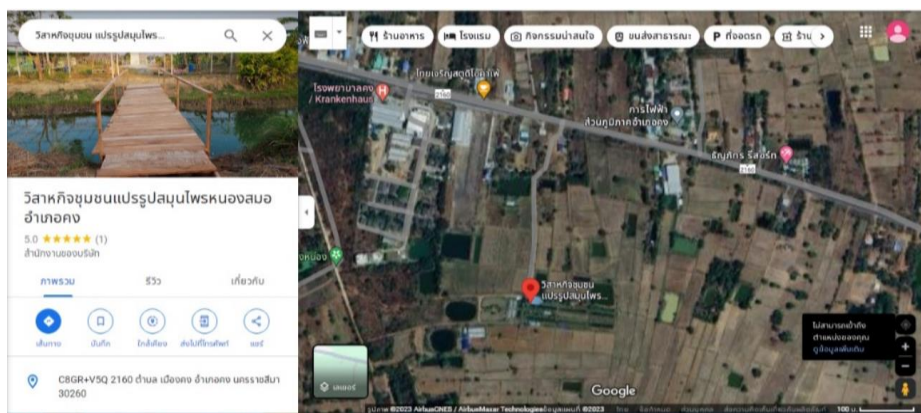
พิกัด: Latitude 15.427094 Longitude 102.340090

X 214536

Y 1707341

zone 48

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางวรรณา ปักกระธา อายุ 57 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 180 หมู่ที่ 14 บ้านหนองสมอ ต.เมืองคง อ.คง จ.นครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 098-8596282

สถานการณ์ของพื้นที่ : บ้านหนองสมอ หมู่ที่ 14 ตำบลเมืองคง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองคง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่ถือครองทั้งสิ้น จำนวน 44,304 ไร่ พื้นที่ทางการเกษตร จำนวน 33,000 ไร่ เกษตรกรในพื้นที่บ้านหนองสมอส่วนใหญ่ทำการเกษตรเชิงเดี่ยวคือปลูกข้าวนาปี และมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็น S2 และ S3 โดยจะปลูกข้าวไว้บริโภคและจำหน่าย และประสบปัญหาผลผลิตตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ราคาปุ๋ยและสารเคมีแพง นาอยู่นอกเขตชลประทาน อาศัยน้ำฝนในการทำเกษตรเป็นหลัก ปลูกข้าว 1 ครั้งต่อปี

แนวทางการพัฒนา : 1. ส่งเสริมการผลิต ตั้งแต่การปลูก การขยายพันธุ์ การเก็บเกี่ยวที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ รวมทั้งสามารถแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด

2. การสร้างความเข้มแข็งด้านการขับเคลื่อนสมุนไพรอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการผลิตสมุนไพรที่มีศักยภาพ ส่งเสริมการใช้พืชสมุนไพรเพื่อการรักษาโรค เสริมสร้างสุขภาพ

3. การส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาทำเกษตรผสมผสานน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับปรุงการเกษตร เพิ่มคุณภาพชีวิต เพิ่มช่องทางของรายได้

4. การลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิต โดยส่งเสริมปลูกปุ๋ยพืชสดบำรุงดิน เพื่อลดการใช้ปุ๋ย สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิต

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เครื่องอบพลังงานแสงอาทิตย์ขนาด 2 x 2 เมตร จากพลังงานจังหวัด ระบบน้ำอัจฉริยะ และโครงการ 1 ตำบล 1 ดิจิทัล (ชุมชนโครนใจ)

การนำไปใช้ประโยชน์ : จุดเรียนรู้การผลิตและการแปรรูปสมุนไพร เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. การผลิตและการแปรรูปสมุนไพร

2. การดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพรตามภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรผสมผสาน

4. การปรับปรุงบำรุงดิน

5. การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานรวมถึงการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์

ฐานการเรียนรู้ : ฐานเรียนรู้ที่ 1 การผลิตและการแปรรูปสมุนไพร เน้นการผลิตแบบเกษตรปลอดภัย/ เกษตรอินทรีย์โดยการปรับปรุงบำรุงดินใช้ปุ๋ยพืชสด และการให้น้ำหยด และการแปรรูปที่ได้มาตรฐาน

ฐานเรียนรู้ที่ 2 การดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพรตามภูมิปัญญาท้องถิ่น

ฐานเรียนรู้ที่ 3 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรผสมผสาน

ฐานเรียนรู้ที่ 4 การปรับปรุงบำรุงดิน เน้นการทำปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยสดพืช ปลูกหญ้าแฝก ใช้แทนแดง

ฐานเรียนรู้ที่ 5 การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์) เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิตที่ปลอดภัยต่อตนเองและผู้บริโภค

เครือข่ายของ ศพก.หลัก : จำนวน 23 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายโสภณ ทองสถิตย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

เบอร์โทรศัพท์ : 086-8410968

ข้อมูล ณ วันที่ 18 มีนาคม 2567

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

พื้นที่เป้าหมาย : 1,000 ไร่

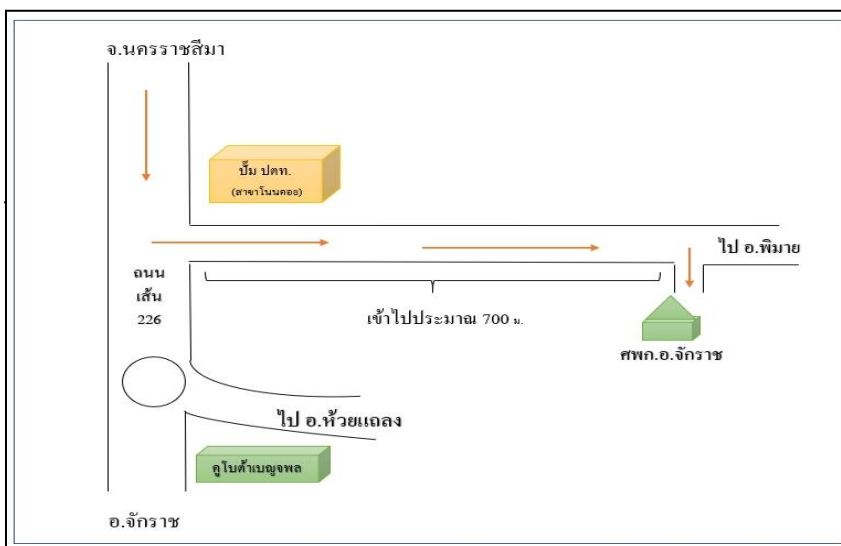
เกษตรกรเป้าหมาย : 100 ราย

สถานที่ตั้ง : เลขที่ 57 หมู่ที่ 10 ตำบลหนองพลวง อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด : Latitude: 15.062310 Longitude: 102.405335

X : 221052 Y : 1666860 Zone 48

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายเขาวรินทร์ มิ่งพิมาย อายุ 40 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 57 หมู่ที่ 10 ตำบลหนองพลวง อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 098-1414338

สถานการณ์ของพื้นที่ : ตำบลหนองพลวงมีพื้นที่ทั้งหมด 23,125 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตร 20,898 ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) เกือบทั้งหมด อาชีพหลักเกษตรกรมีอาชีพทำการเกษตร ส่วนใหญ่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว เช่น ข้าว มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน ทำให้เกษตรกรต้องรอรายได้ในรอบปี และในสภาวะปัจจุบันประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น ต้นทุนการผลิตสูง การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และพื้นที่เพาะปลูกขาดความอุดมสมบูรณ์ เป็นต้น ทำให้ผลผลิตที่ได้รับมีปริมาณน้อยและคุณภาพต่ำ เกษตรกรส่วนใหญ่จึงประสบปัญหาขาดทุนไม่สามารถพึ่งตนเองได้ แต่การทำเกษตรแบบผสมผสานจะมีรายได้ทุกวัน ทำให้เกษตรกรมีรายได้ตลอดปี

แนวทางการพัฒนา : ปรับเปลี่ยนระบบการผลิตที่ทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่ผู้สนใจและคนในชุมชน

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์ : 1. การทำถ่านชีวภาพ (Biochar)

2. การทำการเกษตรผสมผสานมีกิจกรรมต่อเนื่องตลอดปี เพิ่มรายได้และยั่งยืน

การนำไปใช้ประโยชน์ : เป็นจุดเรียนรู้ด้านการเกษตรผสมผสานและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชน

หลักสูตรการเรียนรู้ : การลดต้นทุนการผลิตและสร้างรายได้

ฐานการเรียนรู้ : ฐานการเรียนรู้ ที่ 1 การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

ฐานการเรียนรู้ ที่ 2 การเลี้ยงสัตว์

ฐานการเรียนรู้ ที่ 3 การปลูกพืชแบบผสมผสาน

แปลงเรียนรู้:

เครือข่ายของ คพค. หลัก : ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย 17 ศูนย์

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสุพัตรา แสงสุวรรณ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : 087-9976715

ข้อมูล ณ วันที่ 15 มีนาคม 2567

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

สินค้าหลัก : ไร่นาสวนผสม/เกษตรผสมผสาน

พื้นที่เป้าหมาย : 6 ไร่

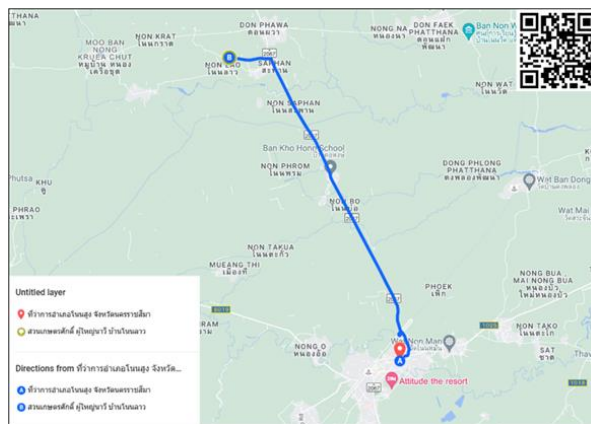
เกษตรกรเป้าหมาย : 100 ราย

สถานที่ตั้ง : เลขที่ 83 หมู่ที่ 6 ตำบลลำคอง อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

พิกัด: Latitude 15.262598 Longitude 102.208816

X : 200186 Y : 1689291 zone : 48

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายนาวิ ไชยมี อายุ 53 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 55 หมู่ที่ 6 ตำบลลำคอง อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

เบอร์โทรศัพท์ : 086-8788154

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรบ้านโนนลาวและชุมชนใกล้เคียง ส่วนใหญ่ทำการเพาะปลูกข้าวนาปี โดยพันธุ์ข้าวที่เกษตรกรนิยมปลูก คือ พันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ซึ่งสามารถผลิตได้เพียงปีละ 1 ครั้ง และในช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา เกษตรกรประสบปัญหาดินในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ความเค็มสูง และมักประสบปัญหาภัยธรรมชาติ ส่งผลให้การทำการเกษตรมีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น โดยเฉพาะราคาปุ๋ยเคมีที่เพิ่มสูงขึ้น คุณภาพของผลผลิตลดลง การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช เป็นต้น และด้วยการที่เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช ด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง นายนาวิ ไชยมี จึงมีแนวคิดร่วมกับชุมชนว่าจะต้องสร้างแหล่งเรียนรู้ ให้เกษตรกรได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณคุณภาพของผลผลิต ผลผลิตสินค้าที่ค้ำประกันถึงสภาพแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน จึงเป็นที่มาของการจัดตั้งเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้นในปี พ.ศ. 2561 ที่นี้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง การทำเกษตรแบบผสมผสาน การจัดการดินและปุ๋ย การจัดการศัตรูพืช โดยมียายนาวิ ไชยมี เป็นเกษตรกรต้นแบบ และเป็นเจ้าของแปลงเรียนรู้ พร้อมทั้งมีสมาชิกเครือข่ายของศูนย์ร่วมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรที่สนใจได้ศึกษาเรียนรู้ พร้อมนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ในแปลงของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและยั่งยืนต่อไป

แนวทางการพัฒนา :

1. จัดทำแผนพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสินค้าให้ได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ มาตรฐาน GAP เพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่อย่างมั่นคงและยั่งยืน รวมทั้งช่วยส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในชุมชน

2. จัดทำแผนพัฒนาศูนย์เรียนรู้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีการเชื่อมโยงเครือข่ายให้ครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

3. การเลือกพืชปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาคุณภาพการผลิตพืช

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ :

1. การปรับปรุงพื้นที่ดินเค็มให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้หลักการ “เลี้ยงดิน ให้ดินเลี้ยงพืช”

2. การพัฒนาและจัดการทรัพยากรน้ำ โดยการใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรภายในสวน

3. การเลือกเทคโนโลยีการผลิตข้าวอย่าง ประณีต และการลดต้นทุน โดยใช้ ภูมิปัญญาเทคโนโลยี/นวัตกรรม และงานวิจัยมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่

การนำไปใช้ประโยชน์ : การทำเกษตรกรรมเพื่อความยั่งยืนบนห่วงโซ่การจัดการผลผลิต ทั้งปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ และ แปรรูปผลผลิตที่ได้ โดยนำของเหลือที่ไม่ได้ใช้จากห่วงโซ่การเพาะเลี้ยงและแปรรูปทุกลำดับไปทำประโยชน์ต่อเนื่องโดยไม่เป็นสาเหตุการปนเปื้อนดินน้ำอากาศและชั้นบรรยากาศ

หลักสูตรการเรียนรู้ :

1. การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต
2. การพัฒนาคุณภาพผลผลิต/การจัดทำมาตรฐานการผลิต
3. การจัดการด้านการตลาด การแปรรูป/การเพิ่มมูลค่าผลผลิต
4. การจัดการโรคและแมลงศัตรูพืช
5. เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน
6. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

ฐานการเรียนรู้ :

1. ฐานเรียนรู้หมักจุลินทรีย์

2. ฐานเรียนรู้การผลิตปุ๋ย/ดินปลูก

3. ฐานเรียนรู้บ้านนี้มีรัก ปลูกผักกินเอง ทางนี้มีผล ผู้คนรักกัน

4. ฐานเรียนรู้ด้านปศุสัตว์

5. ฐานเรียนรู้พลังงานทดแทนหรือพลังงานสะอาด

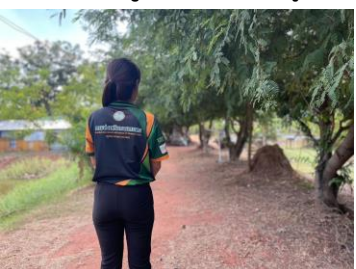
6. ฐานการเรียนรู้การหมักดิน

7. ฐานการเรียนรู้ไม้ 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง

แปลงเรียนรู้ : แปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตพืช

เครือข่ายของ ศพก.หลัก : ฟาร์มสเตย์ไร่คีนรัง สวนนภากาศ เกษตรอินทรีย์ สวนไก่อ่ NK กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว
ตำบลลำคองษ์ กลุ่มแปลงใหญ่มะขามเทศ ตำบลลำคองษ์ ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)
ตำบลลำคองษ์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลลำคองษ์
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายอภิสิทธิ์ ทินคำ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
เบอร์โทรศัพท์ : 064-9193156

ข้อมูล ณ วันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2567